

Catalunya Cristiana

40
anys

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXIX | NÚM. 2069
2,90 € | 19 MAIG 2019

EN PRIMER PLA (P. 8-11)

Mare Terra, germana humanitat

Conversió ecològica: una qüestió de justícia

«Lluitaré
per ser
bisbe de
tothom»

P. 3 | 16-20

Catalunya Cristiana

40
anys

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE' M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL-LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

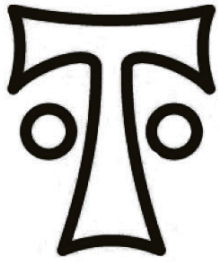
(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Un gironí a la seu de Fructuós

Mons. Joan Planellas forma part d'una generació de bisbes postconciliars: quan es va cloure el Concili Vaticà II era un infant d'11 anys. En la seva trajectòria ha agermanat la vocació teològica amb la pastoral bàsicament rural d'una manera indestriable, amb un estil pausat i murri, amb bon sentit de l'humor. De sòlida formació teològica, Planellas no és superbiós ni ha buscat fer carrera. Vocació primerenca, s'ha sentit sempre delerós de la Veritat i, sense esperar-ho, ha passat a ocupar Tarragona, la seu metropolitana de la província eclesiàstica del mateix nom amb sis diòcesis sufragànies: Girona, Lleida, Solsona, Tortosa, Urgell i Vic. Certament que és un primat honorífic, però encara amb prou pes en el conjunt de l'episcopat català perquè comporta la presidència de la Conferència Episcopal Tarraconense. Ho sap molt bé el seu mentor, el tarragoní Dr. Armand Puig, amb el qual el nou arquebisbe col·labora estretament de fa anys. En uns moments no fàcils ni per a Catalunya ni per a l'Església que hi fa camí, Planellas ha assumit aquest ministeri «amb una actitud propositiva i de diàleg obert, amb la senzillesa, humilitat i pobresa de les benaurances, i amb esperit de conversió, de renovació i de reforma a la llum de l'Evangeli».

Semblaria novell en l'episcopat per

governar una arxidiòcesi: entre els seus predecessors, Josep Pont i Gol fou elegit arquebisbe de Tarragona als 63 anys, però ja era bisbe des dels 44; Ramon Torrella, als 59 però ja era bisbe des dels 45; Martínez Sistach, als 60, però ja era bisbe des de feia 10 anys. Va trencar aquesta praxi l'elecció de Jaume Pujol, que va passar directament a ser nomenat arquebisbe i ordenat bisbe de Tarragona per Joan Pau II quan tenia 60 anys.

A ell, a Mons. Pujol, el nostre agraïment per aquests quinze anys de generosa col·laboració al nostre setmanari, amb les seves cartes dominicals, «Als quatre vents», senzilles, viscudes, pensades, passades per la pregària i sovint curulles de devoció a Maria. I també gràcies per *El campanar*, el programa del departament de comunicació de l'arquebisbat de Tarragona que s'emet setmanalment per Ràdio Estel. I al nou prelat, l'arquebisbe Planellas, també comentarista de l'evangeli en aquesta emissora, la nostra cordial felicitació i el desig que ajudi a fer emergir les nostres arrels cristianes en uns temps en què calen, com mai, coratge, intrepidesa i creativitat.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
12	Opinió
13	Vida eclesial
22	In memoriam
23	Opinió
24	La veu dels pastors
26	Reportatge
30	Bíblia
32	Litúrgia
34	Espai lectors
36	Societat
40	Cultura
46	Agenda
47	Des de el carrer
1-16	300 anys de La Salle

El Papa visita Bulgària i Macedònia del Nord

PÀGINA 14

36
Joia romànica al Vallès

En record de Jean Vanier

PÀGINA 22

Sant Pau VI, lluitador contra la fam

PÀGINA 26

38
L'Església i els abusos a menors

La setmana en tuits

EVA FERNÁNDEZ
@EVAENLARADIO

Corresponsal Cope a Itàlia i el Vaticà

El Papa promulga una llei que obliga sacerdots i religiosos a denunciar de forma immediata tots els abusos, imposa mesures per evitar l'encobriment i estableix canals de denúncia per a les víctimes. #VosEstisLuxMundi

M. TERESA @COMPTEGRAU

Associació per a l'Acollida i l'Acompanyament Betània
Asia Bibi ha estat alliberada. El Canadà i la seva família l'esperen. Quina gran dona! Laus Deo Semper!

NÚRIA PIQUÉ @NURIAPIQUE

Mestra de Religió

Porto sis anys de mestra de Religió. M'ha sorprès que el Departament d'Educació digui que no li consten les situacions lamentables que alguns mestres de religió han de viure a les escoles. És de domini públic que hi ha abusos i males experiències

DIEGO FARES @FARESDIEGO

Jesuïta

«La vida humana comença i acaba en la fragilitat. La vulnerabilitat unifica el nostre passat amb el nostre futur. I durant tota la vida depenem de la tendresa dels altres», Jean Vanier

Zoom

EDUARD BRUFAU

Agustí Codinach

El 3 de maig passat, festa de la Santa Creu, es va celebrar a la catedral de Barcelona la benedicció del terme. Mn. Robert Baró, canonge de la catedral, va presidir aquesta vegada la cerimònia i, malgrat la pluja, des del terrat va aspergir i encensar la ciutat cap als quatre punts cardinals. La catedral de Barcelona celebra aquesta tradició des de fa almenys 700 anys.

Escoltat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

La Mare de Déu

La presència de la Mare de Déu en la nostra programació de tot l'any és especialment viscuda per molts oients durant el mes de maig. A les 7 h, oferim cada dia el Rosari amb la veu dels seminaristes de Catalunya. A les 13 h, la Salve pren tot el protagonisme de dilluns a divendres en directe des de Montserrat. Va precedida del Parnostre cantat i dona pas al *Rosa d'abril*, el conegut Virolai a la Mare de Déu de Montserrat. Les interpretacions musicals de les tres pregàries van habitualment a càrrec de l'Escolania de Montserrat, dirigida actualment per Llorenç Castelló i amb Pau Jorquera com a sotsdirector. A més d'aquests moments, Maria és protagonista en molts comentaris de l'evangeli, que s'emeten diàriament a les 7.25 i a les 18.40 h, especialment els dies que coincideixen amb les principals festivitats marianes. Finalment destaquem que, els diumenges a les 11 h, transmetem l'Eucaristia igualment des de la basílica de Santa Maria de Montserrat. Els últims minuts de la celebració, l'Escolania canta també la Salve i el Virolai.

L'efemèride de la setmana

17 de maig del 1933: a Madrid, les Corts republicanes aproven la nova llei de Confessions i Congregacions Religioses.

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET
 Director General de la Fundació
 Pere Tarrés

És habitual en ponències, homilies i textos l'afirmació que Déu no té lloc en la cultura actual, centrada en l'hedonisme, el consum, l'ambició per tenir i la confiança en els avenços científics. Déu no sembla necessari si el reduïm a una font de seguretat quan els diners, la sanitat, les assegurances i l'Estat ja ens en donen prou. La racionalitat, el pensament positiu, considerades màxima expressió del desenvolupament humà, per a molts no arriben a abastar la fe. Això fa que no es trobi sentit al creure. Davant d'aquests raonaments, sacerdots i determinats experts menystenen els que no viuen el do de la fe. Enraonen amb certa superioritat moral, des de l'*apriori* de considerar «pobres» les persones que es deixen portar per

LA SAL DE LA TERRA

Prudència a l'hora de jutjar la secularització

les tendències «mundanes», per la racionalitat com a dimensió màxima de l'ésser humà, i com a conseqüència s'allunyen de Déu!

Pere Codina, *cmf*, en l'article «Els nostres fills no segueixen...», publicat al número 558 d'*El Pregó*, es refereix a la coneguda expressió de Karl Rahner: «El cristià del futur o serà místic, perquè haurà experimentat la fe, o no serà cristià.» Viure l'espiritualitat és la base per poder interioritzar, en la vida quotidiana, la proposta de l'Evangelí. És a partir

Cal ser més humil quan responsabilitzem les persones de la secularització en què viuen

d'aquest convenciment que Codina explica el que anomena «humus religiós» o «ambient religiós generalitzat» on la fe madura amb facilitat i que, malauradament, són «substrats» poc habituals actualment als nostres entorns. És llavors quan l'autor ens suscita la pregunta de si la responsabilitat del distanciament de la fe és dels pares, dels educadors, del materialisme dels fills o és la conseqüència d'un entorn on les llavors no poden germinar. Sense el mínim «humus» és molt difícil que arrel·li la vida. Cal ser més humil quan responsabilitzem les persones de la secularització en què viuen. Evitem jutjar els que tenen poques oportunitats d'interioritzar la fe i, en tot cas, procurem fer les nostres modestes aportacions per afavorir «l'ambient religiós» on pugui «germinar» la fe.

MIRADA AL MÓN

Missió i vida religiosa a Austràlia

Porto sis anys de Missionera de Natzeret a Austràlia. Aquí i allà la vida comunitària està feta de petits detalls quotidians. Em pregunto com hem de viure la vida religiosa per tal de poder dir: «Així dona gust!» Hi ha en joc la fe com a font de sentit, la vida comunitària i la missió, la nostra entrega.

Pel que fa a la fe, els religiosos tenim l'obligació d'acreditar el missatge que representem. Cal tenir salut espiritual i psicològica. El tema no és ser més pietosos sinó

Hem de saber viure el silenci interior-exterior i no posar el cor en coses secundàries

més creients i preguntar-nos: «On tenim posada la confiança?» Hem de saber viure el silenci interior-exterior i no posar el cor en coses secundàries; hem de contemplar tot el que ens porta la vida amb actitud orant.

Cal tenir cura de la comunitat, la convivència. Vivim en comunitat no perquè ens estimem molt sinó perquè som germans i ens necessitem, i per això no podem esgotar la comunicació. Cal generar diàleg quan sabem que hi ha un problema, que sigui real també la comunicació de béns i serveis. Cal compartir realment la vida, no viure vides paral·leles en què no gaudim plegats. Cal donar molta importància a la festa i la celebració, són elements humans que no podem oblidar. L'important és deixar anar l'ànima. Hem de ge-

TERESA DUCH RODÉS

Missionera Filla de la Sagrada Família de Natzeret

nerar i exigir responsabilitat en cada membre. Ajudem-nos a viure en la veritat, i no a viure vides dobles ni ambigües.

I la missió. Vida i missió són la mateixa cosa. No podem perdre ni un minut de la vida. Ens hi juguem la fidelitat a la professió-promesa feta. Allí on hi ha un religiós sempre hi ha una missió. De vegades la vida ens canvia les tasques, però la missió sempre és la mateixa. I aquesta missió no és reemplaçable, és el que anem deixant a la vida. L'exemple ha de sortir sol. Gaudim de la missió, que en aquest segle XXI ha de ser col·laborativa. Els carismes de l'Església són molts, però l'Esperit que els inspira és un de sol. La vida, allí on s'insereix la consagració, és i necessita ser plural, original, nova i sorprenent.

UN NOU LLINDAR

El goig de comunicar-se

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

Prenem consciència de la nostra identitat d'éssers socials quan descobrim que viure és relacionar-se i crear vincles

El temps de Pasqua —com tot temps litúrgic— dona per a molt. És un temps de joia comunicativa, fins i tot contagiosa. Ho veig en la gent que ho viu i ho celebra, en la forma de tractar-se, d'ajudar-se, d'estimar-se. Però sobretot, m'ho reafirmen les paraules de Jesús quan diu «us he comunicat tot això perquè la meva joia sigui també la vostra, i la vostra joia sigui completa» (Jn 15,11). La comunicació és un art a exercitar cada dia, cada moment, i per a ser un art és goig i bellesa, capacitat de fer el bé, donar-se a conèixer, establir diàleg, voler aprendre, deixar-se acompanyar.

Prenem consciència de la nostra identitat d'éssers socials quan descobrim que viure és relacionar-se, crear vincles, apostar per la cultura de l'encontre, donar primacia al diàleg. Quants silencis imposats són causa de ruptura i rebuig, símptoma de desconfiança, prova de covardia. Tanmateix, de forma positiva, quant silenci cercat és vehicle de relació que edifica, goig de l'ànima, recuperació personal, espai de pregària.

Tot mitjà de comunicació gaudeix d'autenticitat si és això, un mitjà. Lluny de convertir-se en quelcom absolut, cerca amb humilitat

la relació humana i la facilita per raó de la seva transparència. Al contrari, la mentida, com a falsedat premeditada, ve quan el mitjà tergiversa la finalitat per la qual ha estat ideat i inclou altres interessos que l'enverinen. Si viure és comunicar-se, tenim al nostre abast totes les possibilitats d'entrar en diàleg amb els qui s'han proposat caminar vers un mateix destí, encara que sigui per trams distints. La comunicació no pot oblidar ni destruir les diferències, més aviat les acull i les integra, fent de tot el que tenen de bo un motiu d'enriquiment mutu i de joia.

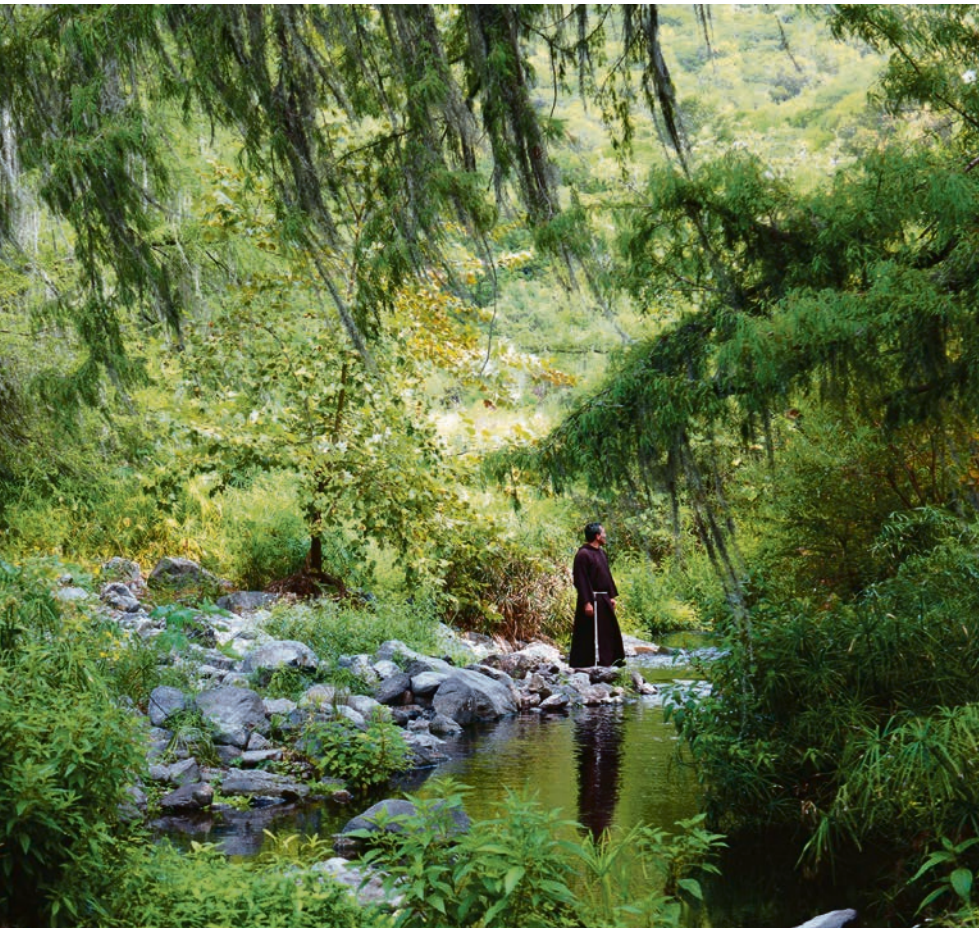
Quan la comunicació vol fer present la persona de Jesús i fer que el seu missatge arribi al cor, aleshores es converteix en testimoni creïble, mai des d'una actitud prepotent, sinó des de la veritat que és proposada amb humilitat. Quan s'arriba a aquest punt, succeeix que s'han establert molts vincles humans i espirituals entre el mitjà que comunica i els destinataris que també s'han interrelacionat. Que bé si l'ambient digital que avui determina tant la voluntat de comunicació serveix la veritat i ajuda a crear vincles de fraternitat. Llavors, la joia va camí de ser completa.

El clam de la terra, el clam dels pobres

Fra Javier Garza

**El canvi climàtic impacta
dramàticament en els més desfavorits**

Francesc d'Assís ens va ensenyar a estimar la germana Terra.

JAIME CAMPOS
«No tothom ha aconseguit veure la unió íntima entre la crisi ambiental i la crisi social»

Cada vegada hi ha més consciència del canvi climàtic, sobretot perquè som testimonis de les seves conseqüències. Amb tot, encara no hem arribat a «pensar que els efectes del canvi climàtic tenen un impacte més gran entre les comunitats empobrides. No tothom ha aconseguit veure la unió íntima entre la crisi ambiental i la crisi social», ens explica fra Jaime Campos, director de l'oficina general de Justícia, Pau i Integritat de la Creació (JPIC) dels franciscans. Més dur és el director de l'Institut *Laudato Si*, Pablo Martínez de Anguita, que considera que «no ens hem conscienciat gens del que passa a les poblacions més pobres».

I els efectes en aquestes poblacions són devastadors: «És un dany real en poblacions pobres, rurals i indígenes», assegura Pablo Martínez. «Si aconseguim ampliar la mirada», recomana fra Campos, «ens adonarem que els efectes del canvi climàtic afecten de manera escandalosa les persones empobrides, i provoquen més pobresa, mort, migració i desplaçament forçat».

El Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic alerta que tenim menys d'una dècada per

transformar els nostres sistemes de consum i producció per frenar l'escalfament. Per a Gabriel López Santamaría, coordinador a Espanya del Moviment Catòlic Mundial pel Clima (MCMC), «les implicacions del nostre estil de vida en el canvi climàtic i en la vida dels nostres germans i germanes més vulnerables són enormes. Des del MCMC estem convençuts que el primer és prendre consciència del problema i començar a canviar els nostres hàbits i estils de vida per revertir-lo. O el canvi comença en cada persona o estem abocats al fracàs».

El nostre món té uns recursos limitats, però els nostres sistemes de producció i consum funcionen com si fossin infinits. Com indica fra Campos, «podem promoure canvis personals i comunitaris, sobretot en el consum, però es fa molt difícil promoure canvis estructurals en el sistema de producció». Segons Pablo Martínez, «els temps de la terra són diferents dels temps humans i als temps de l'economia. Per a la majoria de la població el canvi climàtic sona com una amenaça fantasma. No hi ha una presa de consciència seriosa perquè tot el que sentim és el que passarà en el futur i els problemes encara són petits comparats amb els que vindran».

Germana Terra, germana humanitat

El repte és implementar línies de treball per combatre la pobresa, restaurar la dignitat dels exclosos i protegir la natura. Paradoxalment, fa notar fra Jaime, «els que viuen a les zones del planeta amb més riquesa en recursos naturals, avui són els més empobrits, esclavitzats i assassinats, mentre la seva terra és saquejada». Segons aquest franciscà, la clau està a «ressituar la persona al centre del sistema».

Per al director de l'oficina JPIC, «hem de prioritzar línies de treball que fomentin les economies locals, que respectin les lleis laborals, que fomentin la igualtat entre l'home i la dona a l'hora de rebre un salari. Promoure el consum responsable, el comerç just, qüestionar l'acumulació de la riquesa que moltes vegades fa pressió negativa sobre polítiques socials que busquen una major inclusió i superació de la pobresa extrema. Prioritzar línies de treball que posin la persona al centre, amb la

Manifestació a Barcelona per alertar sobre el canvi climàtic.

GABRIEL LÓPEZ
«O el canvi comença en cada persona o estem abocats al fracàs»

PABLO MARTÍNEZ
«Per a la majoria de la població, el canvi climàtic sona com una amenaça fantasma»

seva dignitat, llibertat i responsabilitat. Creure l'ésser humà, creure'ns».

Al director de l'Institut *Laudato Si* li agrada «pensar en termes d'emprenedoria social i creativitat. Una línia òbvia és l'educació. Hi ha molta conscienciació però hi ha poc contacte amb la realitat. No hi ha un enamorament amb la naturalesa, no hi ha un contacte amb la gent pobre...». Vinculada a l'educació, considera fonamental la consciència religiosa, «encara que visquem en un món occidental secular i laic, el 85% de les persones del planeta viuen en una cultura religiosa. És important, com subratlla el papa Francesc, assenyalar que les relacions de l'ésser humà són quatre: amb Déu, amb un mateix, amb els altres i amb la naturalesa, la creació».

A més, Pablo Martínez no oblidarà la inversió en tecnologia i enginyeria i la solidaritat: «Cal ser conscient del que passa en altres territoris. La solidaritat té els seus vehicles: conscienciació ciutadana, formes de viure en comunitat

on no valguis només pel teu preu de mercat, sinó per qui ets...»

I com ho concretem, tot això? Des del MCMC, ens explica Gabriel López, «tenim el Compromís *Laudato Si*, que és una crida a respondre a la petició del Papa perquè canviem el nostre estil de vida, pedra fonamental per revertir la crisi, i la Campanya de Desinversió, una crida a les organitzacions d'Esglésies perquè retirin els seus actius financers de fons i/o accions que financen la indústria dels combustibles fòssils».

Des de l'oficina JPIC s'assumeix la defensa dels sectors vulnerats i la denúncia de fets que afecten els empobrits i la terra. «La defensa està relacionada amb l'acompanyament a les comunitats afectades pel canvi climàtic i per l'avidesa insaciada de riquesa de moltes companyies transnacionals que contaminen i esgoten els recursos naturals de moltes comunitats», comenta fra Campos. Aquest acompanyament es fa des del «nostre ser Església, moguts per l'esperança del Regne».

Institut Laudato Si

<http://www.laudatosiinstitute.org/>

MCMC

<http://vivelaudatosi.org/>
<https://catholicclimate.movement.global/es/desinversion-e-inversion>

Oficina JPIC

<https://ofm.org/es/orden/curia/jpic/>

Francesc, un Papa «ecològic»

Gabriel López assegura que la incidència de l'encíclica *Laudato Si* de Francesc ha estat «immensa. L'acollida fora de l'Església ha estat magnífica i ens ha posat en la primera línia d'acció contra l'actual crisi climàtica. Amb tot, *ad intra*, continua sent, en molts sectors, desconeguda». López lamenta que «existeix un sector majoritari del catolicisme, al voltant del 70%, que és indiferent a aquests temes, principalment per desconeixement, i un de minoritari, malgrat que amb molt poder, obertament negacionista i combatiu».

I afegeix: «Francesc d'Assís, un dels sants més grans de tots els temps, va entendre perfectament que Déu es manifesta en la seva creació i que aquesta creació ha de ser respectada i preservada. Tant de bo tots els catòlics, per respecte a Déu o a la seva creació (nosaltres inclosos), responguem com més aviat millor al que Joan Pau II va definir com una "conversió ecològica global".»

Pablo Martínez de Anguita explica orgullós que «hem estat el primer Institut *Laudato Si* d'Espanya i gairebé del món, en el sentit de començar una dinàmica a l'Església de custodiar la creació d'una manera concreta». Segons el director de l'Institut *Laudato Si*, «els catòlics n'hem après fonamentalment de Bartomeu I, patriarca ortodox. Ell és qui va iniciar allò que després ha continuat el papa Francesc. La naturalesa també està sent un camp ecumènic per trobar-nos en aquest planeta comú. El Papa genera un missatge que es difon i aquesta consciència que hem après dels ortodoxos arriba a més espais».

«La dimensió espiritual i la concepció de la creació com a obra de Déu són fonamentals per iniciar aquest procés de conversió i nou estil de vida», rebla Gabriel López.

El proper Sínode de l'Amazònia és una oportunitat que ens brinda Francesc per recordar que el planeta és un tresor i que cal preservar-lo. I que si cuidem la humanitat cuidem la casa comuna.

Comunitats natives com la de Santa Tereseta al Perú pateixen especialment els efectes de la crisi del planeta.

SABER ESCOLTAR

Sense abusar-ne

El Papa sant Joan Pau II, l'any 1980, va lliurar a l'Església una gran encíclica amb el títol *Déu ric en misericòrdia*. És un escrit profund i pastoral.

Aquest document és traspassat, de dalt a baix, pel terme bíblic *misericòrdia*, que ve a ser l'eix que sustenta tota la història de la salvació. En la part bíblica, apareix la misericòrdia com l'amor fidel del pare i la tendra estimació de la mare.

La misericòrdia divina dona seguretat als batejats, però no exclou la seva cooperació. Podríem veure la misericòrdia com la gràcia procedent d'un déu bonàs, a semblança dels pares de la terra que prometen un càstig al seu fill i, després, es fan enrere. Llavors la misericòrdia no seria una realitat seriosa, sinó alguna cosa que permet de no complir

els manaments.

El papa Francesc, el 24 de març d'enguany, va destacar la paciència de Déu per a la nostra conversió. I va dir que aquesta actitud divina no era il·limitada. «Podem tenir gran confiança en la misericòrdia de Déu, però sense abusar-ne.» En realitat, la misericòrdia de Déu suposa la nostra conversió. I no eximeix la resposta amorosa, no avala una humanitat indiferent i àvida. Jesús, en el sopar de comiat, va pregar perquè els humans fessin cas al Pare i donessin fruits d'amor i de justícia.

Tot ens porta a respondre amb amor a la misericòrdia. Déu té paciència, sap esperar que, com la figuera de la paràbola, donem fruit al seu temps.

El papa Francesc adverteix que Déu ens deixa un temps per a la

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

nostra conversió: «Tots tenim necessitat de convertir-nos, de fer un pas endavant, i Déu, amb la seva paciència i amb la seva misericòrdia, ens acompanya a fer això. Malgrat l'esterilitat que de vegades marca la nostra existència, Déu té paciència i ens ofereix la possibilitat de canviar i progressar en el camí del bé.»

«Hem d'imitar la paciència de Déu que té confiança en la capacitat de tots nosaltres de poder aixecar-nos i tornar al camí.» La misericòrdia inclou necessàriament la justícia.

Déu té paciència i ens ofereix la possibilitat de canviar i progressar en el camí del bé

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Quan vaig acabar el Batxillerat jo, que havia mantingut la imatge que imaginava el meu futur en l'àmbit de la química, vaig haver de confiar a la família i als amics que el meu propòsit era entrar al Seminari. Al curs érem 19 alumnes, dos dels quals vam triar el sacerdoci, i més tard, un altre. En una població petita, i entre el nucli de joves amb inquietuds, aquesta decisió va sorprendre tant que dos companys es van sentir atrets de seguir els nostres mateixos ideals. L'un va morir aviat en un accident de muntanya i l'altre no va arribar a incorporar-s'hi mai. El sacerdot era admirat. Em refereixo a aquests records per comparar-los amb la realitat actual. Al Seminari érem 360, avui, només un.

Els mitjans han airejat la pede-

A PROPÒSIT DE...

Jo no soc pederasta

ràstia clerical, després la manca de cautela per part de la superioritat. S'ha acusat, i en algun cas condemnat, alguns bisbes per encobridors. La reacció ha estat declarar solemnement que el menor coneixement delictiu en aquesta matèria es denunciarà a la justícia civil. Evidentment, en aquesta situació, el sacerdot en exercici se sentirà vigilant i considerat sospitós. Desagradable realitat.

La nit de Pasqua, a Sri Lanka, l'assassinat de més de 200 fidels i centenars de ferits ha suscitat una indignació general. L'arquebisbe

Al nostre curs érem 19 alumnes, dos dels quals vam triar el sacerdoci

ha condemnat aquests actes i ha demanat al govern una investigació rigorosa i imparcial per esbrinar qui és el responsable i ha exigint que es jutgi i condemni els causants sense pietat.

És el més fàcil. Pocs minuts abans es va preguntar als nois de la catequesi si estaven disposats a morir per Jesucrist i van respondre aixecant la mà. Van baixar a l'església i molts hi van morir, mentre celebraven la Resurrecció del Senyor.

D'aquest acte tan heroic, se n'ha parlat poc. Els nostres nois, sens dubte, s'acovardarien. Val més limitar-se a condemnar sense pietat, malgrat que la nostra fe no els entusiasmi i que ells i els seus pedagogs prefereixin la mediocritat regnant entre nosaltres.

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim el viatge del Papa a Bulgària i Macedònia del Nord, entrevistem el nou arquebisbe de Tarragona, Mn. Joan Planellas, i recordem Jean Vanier, fundador de l'Arca i Fe i Llum

El Papa visita Bulgària i Macedònia del Nord del 5 al 7 de maig

Francesc insisteix en el seu missatge de pau, diàleg i respecte

AICA
Ciutat del Vaticà

El 5 de maig Francesc va començar el seu 29è viatge apostòlic internacional que el va dur a Bulgària, terra de trobada i de convivència entre tradicions i credos; la pàtria dels sants Ciril i Metodi, venerats per catòlics i ortodoxos i el país on Joan XXIII va viure entre el 1925 i 1934.

Un dels moments destacats va ser la visita de Francesc al patriarca Neòfit, cap de l'Església ortodoxa búlgara, en la qual el Papa va subratllar la importància del respecte i el coneixement mutu per estrènyer les relacions entre els cristians i va recordar el sofriment comú dels cristians: «Quants cristians d'aquest país han patit sofriments en nom de Jesús, en particular, durant la persecució del segle passat! L'ecumenisme de la sang!» I va afegir: «Estem cridats a ser artífexs de comunió, instruments de pau en el nom de Jesús.»

En una trobada per la pau, juntament amb els líders religiosos d'altres confessions, el Papa va assegurar que «la pau és do i tasca, però també és regal i esforç constant i quotidià. La pau reclama i demana que fem del diàleg un camí; de la col·laboració comuna la nostra conducta; del coneixement recíproc mètode i criteri».

A Bulgària Francesc hi va celebrar dues misses, en una de les quals va donar la primera comunió a més de 200 infants, i on va subratllar que «veure-hi amb els ulls de la fe no és anar per la vida posant etiquetes, classificant quina persona és digna o no d'amor, sinó tractar de crear les condicions perquè tota persona es pugui sentir estimada, especialment les que se senten oblidades de Déu perquè són oblidades pels seus germans. No us canseu de ser una Església que continuï engendrant els fills que aquesta terra necessita avui, tenint

una orella a l'Evangelí i l'altra al cor del vostre poble. Referint-se a les figures de Ciril i Metodi, va demanar «ser una casa de portes obertes» i va recordar a la comunitat búlgara que Déu crida, sorprèn i estima.

El Papa també va tenir l'oportunitat de visitar un centre de refugiats, a les perifèries de Sofia, que acull iraquians i sirians, i va reconèixer que «el món dels migrants i refugiats és una creu de la humanitat i la creu és tanta gent que pateix».

El dimarts 7 de maig Francesc va aterrar a Skopje, la capital de Macedònia del Nord, ciutat on va néixer la mare Teresa de Calcuta. Quan es va trobar amb sacerdots de ritu bizantí, les seves famílies i religioses, es va mostrar content de «veure l'Església respirant amb els dos pulmons, el del ritu llatí i el del bizantí. Dos pulmons necessaris, complementaris, que ens ajuden a gaudir millor de la bellesa del Senyor».

Com és habitual en els seus viatges, el Pontífex va reservar un moment per als joves, als quals va explicar que «els somnis ens ajuden a mantenir viva la certesa de saber que un altre món és possible i que estem convidats a involucrar-nos i formar-ne part amb la nostra feina, amb el nostre compromís i acció». Els joves li van exposar el seu testimoni i inquietuds i Francesc els va encoratjar a continuar somiant i a no caure a les xarxes de la «deessalamentació».

PAPA FRANCESC
«El món dels migrants i refugiats és una creu de la humanitat i la creu és tanta gent que pateix»

Homenatge de Francesc davant l'estàtua de santa Teresa de Calcuta.

Posant com a exemple la mare Teresa, els va dir: «Quan vivia aquí no s'imaginava com seria la seva vida, però no va deixar mai de somiar i d'esforçar-se per descobrir sempre el rostre del seu gran amor, Jesús, en tots aquells que estaven al caire del camí. Ella va somiar en gran i per això també va estimar en gran».

En una missa que va celebrar davant de 15.000 fidels, el Bisbe de Roma va advertir: «Hem cregut que el conformisme ens sadollaria la set i hem acabat bevint de la indiferència i la insensibilitat; ens hem alimentat amb somnis d'esplendor i grandesa i hem acabat menjant distracció, tancament i soledat; ens hem empatxat de connexions i hem perdut el gust de la fraternitat.» Novament, va recórrer a la santa de Calcuta, «que va voler fonamentar la seva vida sobre dos pilars: Jesús encarnat en l'Eucaristia i Jesús encarnat en els pobres». Prèviament a la celebració, el Pontífex va visitar el Memorial Mare Teresa.

També a Macedònia del Nord Francesc va parlar de migració i va elogiar el país perquè és «un exemple de coexistència entre grups ètnics i religiosos». Així, va destacar com un patrimoni preciós «la composició multiètnica i multi-religiosa del rostre del seu poble, fruit d'una història rica i, per què no, també complexa de relacions entreteixides en el curs dels segles».

Tots els discursos i intervencions del Papa d'aquest viatge es poden consultar a la pàgina web del Vaticà: www.vatican.va.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Viure per als altres

Els rius no beuen la seva pròpia aigua; els arbres no mengen els seus propis fruits; el sol no brilla per a ell mateix; les flors no esbargeixen la seva fragància per a elles totes soles... Són idees genials del papa Francesc. I conclou que viure per als altres és la norma de la naturalesa i que l'home l'hauria de fer seva i imitar-la. La natura existeix essencialment en benefici d'altri. D'això, se'n pot concloure, doncs, que cal viure per als altres.

Cal que ens adonem que la naturalesa fa tot això d'una forma natural, i valgui la redundància. No ha hagut d'aprendre a fer-ho. A més, també ho fa gratuïtament, sense esperar res en retorn. La persona humana, en canvi, espontàniament no fa les coses només en profit dels altres, sinó també pel seu propi benefici. I no ho fa gratuïtament, sinó que sovint quan fa quelcom per als altres, la cosa no és tan «innocent» com semblaria. Sovint ho fa amb el secret desig, potser inconscient, d'assolir un favor per a ella mateixa. Nosaltres ens hem d'educar i esforçar per despullar el que fem o diem de tot rerefons d'egoisme.

Així ho entenen els filantrops i així ho fan els sants. El Papa arriba a una conclusió engrescadora: la vida és bona quan tu ets feliç; però la vida és molt millor quan els altres són feliços per causa teva.

Tarraconense

Joan Planellas, nou arquebisbe de Tarragona

«Lluitaré per ser bisbe de tothom»

IGNASI MIRANDA

Joan Planellas rebrà el 8 de juny, a les 11 del matí a la catedral de Tarragona, l'ordenació episcopal i es convertirà en nou arquebisbe metropolità i primat en substitució de Jaume Pujol. Uns dies després, el 29 de juny, rebrà del Papa el pal·li que es concedeix a tots els pastors de les arxidiòcesis del món. Planellas (Girona, 1955) es va criar a Verges i va realitzar estudis a la Facultat de Teologia de Catalunya i a la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma, on va defensar la tesi doctoral. Té moltes publicacions d'àmbit teològic, entre les quals destaca «*L'Església dels pobres*» en el Concili Vaticà II. Actualment és degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, canonge de la catedral de Girona i rector de diverses parròquies de l'Empordà. Des del 2008, a més, dirigeix la *Revista Catalana de Teologia*, fundada per Josep Rius-Camps. En unes setmanes, deixa totes aquestes responsabilitats.

Quines sensacions va tenir en saber que seria nomenat arquebisbe de Tarragona?

Vaig tenir un cert neguit. Va ser una gran sorpresa, perquè no m'ho esperava, però alhora afronto el tema amb una gran confiança en l'Esperit i també en l'Església, sempre amb l'ajuda de preveres, diaques, religiosos i religioses, laics i laiques i, en definitiva, tot el poble que serviré.

Vostè creu en el treball eclesial i pastoral conjunt de les diòcesis amb seu a Catalunya. Això, per a un arquebisbe de Tarragona, és important?

I tant que és important! Precisament un dels objectius de la seu metropolitana és fer aquest treball de conjunt. L'experiència d'aquests anys a la Facultat de Teologia, integrada a l'Ateneu Universitari Sant

MCS Bisbat Girona

Pacià des del 2015, hi pot ajudar molt. Des d'aquestes institucions, ja estem fent un treball conjunt. Hi tenim, per exemple, els seminaristes de totes les diòcesis. El repte és ser Església en sortida, evangelitzadora i missionera com diu el papa Francesc, però amb una presentació adequada des de la unitat pastoral de les Esglésies. Hem de treballar units, com mai.

Es considera un home obert al diàleg amb el món i proper al papa Francesc?

Sí. Almenys intento ser proper al diàleg amb el món. En el moment actual, l'Església ha d'anunciar l'evangeli, deixar-se d'històries i fer aquest retorn. El Concili Vaticà II va consistir precisament a preguntar a l'Església què diu d'ella mateixa. I això implica retornar cap a Crist. Aquesta és la novetat que tenim per aportar. I això s'ha de fer amb una actitud propositiva, oberta i de

«El repte és ser Església en sortida, evangelitzadora i missionera com diu el papa Francesc, però amb una presentació adequada des de la unitat pastoral de les Esglésies»

«El poble de Déu capta les coses de la fe de vegades de manera més clara, més bonica i més profunda que no pas la gent d'estudi»

Planellas, el 4 de maig, en fer-se públic el nomenament.

«Potser des de l'Església ens toca ara calmar cors exaltats, temperar els ànims, guarir ferides, fer el ministeri del consol i ser de tots»

diàleg. L'evangeli no es posposa ni s'imposa, sinó que es proposa.

Com a bisbe, com pot combinar la doble missió de ser pastor al servei del poble i gran coneixedor dels seus fonaments teològics?

El poble de Déu capta les coses de la fe de vegades de manera més clara, més bonica i més profunda que no pas la gent d'estudi. En definitiva, la missió del bisbe no és altra cosa que explicitar des de la doctrina allò que ja té i manifesta el poble. Es tracta de ser mestres autèntics però de quelcom que ja pertany al poble de Déu, com diu també el Vaticà II.

Com afronta el fet d'haver de deixar, en poques setmanes, totes les seves responsabilitats?

Amb tranquil·litat i reflexió. Segurament deixaré el deganat de la Facultat de Teologia quan ja s'hagi celebrat l'ordenació episcopal. Caldrà elegir un altre degà. El Consell de Facultat ha d'elaborar una terna que després es presenta al gran canceller, que és el cardenal Joan Josep Omella, i s'ha de presentar després a Roma. Mentrestant, hi ha un vicedegà i el rector de l'Ateneu. Per tant, la institució funciona.

Cap record especial dels pobles que atén pastoralment?

Dins les parròquies que porto ara, a Jafre, hi ha el santuari de la Font Santa, advocació a la qual tinc molta devoció, perquè la meva àvia era filla d'aquest poble i, per tant, familiarment em toca de prop.

És bo que les diòcesis amb seu a Catalunya tinguin bisbes catalans, com ara és el seu cas a Tarragona?

Crec que sí. De fet, estimem la terra i també volem que tot això es tingui present i es valori per a aquesta terra, que té una cultura, una llengua i un tarannà propi. El fet que els bisbes estiguin impregnats d'aquesta cultura, d'aquesta llengua i d'aquesta realitat és positiu per al nostre poble, i el bisbe sempre ha de ser de tots.

Després del seu nomenament, es difonia una polèmica per la presència d'una estelada el 2013 a l'església d'un poble que vostè atenia pastoralment però que gestionaven els veïns. Una denúncia de la família d'Albert Boadella i la seva resposta ha estat comentada per alguns sectors, que el titllen de bisbe independentista. Què hi diu?

Voldria dir allò que l'Església

expressa sobre aquestes qüestions. D'una banda, hem de manifestar el nostre profund amor pel país i posar-nos al seu servei, perquè sentim la urgència d'anunciar-hi la persona de Jesucrist i el seu Regne. Per a nosaltres, aquest és el tresor més gran que tenim. Dit això, després cal reconèixer, com han dit els bisbes de la Tarraconense en documents diversos, la personalitat i els trets nacionals propis de Catalunya, en el sentit genuí de l'expressió. I a més, hem de recordar allò que ens diu el Concili Vaticà II en la constitució pastoral sobre l'Església en el món *Gaudium et spes*: «L'Església no s'identifica amb cap opció política concreta i no està lligada a cap sistema.» I això ho hem de tenir molt present. Decidir quina és la forma concreta de cara al futur del nostre poble, en el marc d'aquest reconeixement d'uns drets propis i una identitat pròpia, pertany als polítics i no pas a l'Església.

I davant la difícil situació política i social a Catalunya, quin compromís vol assumir com a pastor de l'Església?

En tot cas, l'Església ha de ser en aquests moments element de cohesió que contribueixi a guarir ferides. Hem patit molt aquests últims temps, almenys jo a les nostres parròquies, per aquests problemes i desencontres. Potser des de l'Església ens toca ara calmar cors exaltats, temperar els ànims, guarir ferides, fer el ministeri del consol i ser de tots. Lluitaré per integrar i ser el bisbe de tothom, no sent d'un determinat bàndol, un partit o un grup, com sembla que se'm vol situar. L'Església és per acollir tothom, com diu una constitució del Vaticà II.

Quin missatge vol adreçar als creients de Catalunya?

Desitjo que sapiguem afrontar el repte que l'Església té avui, que és el de ser realment missionera i evangelitzadora. Per anar en la bona direcció, d'alguna manera, tots hem de tenir una actitud de conversió. Si tenim un cor disposat a retornar a l'evangeli, cap a les benaurances i cap al sermó de la muntanya de Jesús, allò de genuí que tenim en el Nou Testament i en la vida cristiana, serem capaços de seguir endavant i d'aconseguir que aquesta Església sigui més jove. Hem de rejuvenir-la amb la saba nova de l'evangeli.

L'arquebisbe Jaume Pujol insta els diocesans a acollir amb esperit eclesial el seu successor

«Com a cristians hem de continuar treballant amb entusiasme pel Regne»

JOAN BORONAT
Tarragona

El dissabte dia 4 d'aquest mes de maig, al migdia, el repic de campanes de la catedral de Tarragona, metropolitana i primada, es va deixar sentir per tota la ciutat. Era l'anunci que el Sant Pare Francesc havia nomenat el capellà gironí Mn. Joan Planellas i Barnosell, actualment degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, nou arquebisbe metropolità de Tarragona, càrrec que inclou també la presidència de la Conferència Episcopal Tarraco-nense, que agrupa les 10 diòcesis catalanes.

Fins al dia de l'ordenació episcopal i presa de possessió del nou prelat, que tindrà lloc a la catedral de Tarragona el dissabte dia 8 de juny a les 11 del matí, l'arquebisbe Jaume Pujol continuarà al capdavant de l'arxidiòcesi com a administrador apostòlic.

Durant aquest anunci, l'arquebisbe Jaume va donar lectura a una carta dirigida a tots els diocesans, religiosos i laics en què els diu: «Acolliu amb esperit eclesial el nou arquebisbe que el Sant Pare us envia i pregueu i ajudeu-lo en la seva tasca de servir i guiar aquesta Església arxidiocesana que tant estimeu.» Del seu successor, el Dr. Pujol va dir que l'arquebisbe electe, Joan Planellas, «és sacerdot de molta preparació acadèmica, intel·lectual, amb experiència pastoral en parròquies i un dels millors teòlegs de Catalunya, de caràcter dialogant, pel qual tinc gran estima».

Al mateix temps, Mons. Jaume Pujol va informar que una setmana abans de l'entrada del nou arquebisbe, és a dir, el dissabte dia 1 de juny, també a les 11 del matí, presidirà una missa de comiat a la

catedral tarragonina. Cal recordar que el ja arquebisbe emèrit va presentar la seva renúncia al càrrec el 8 de febrer passat, en complir els 75 anys, tal com preveu el Codi de Dret Canònic.

En el seu comunicat, l'arquebisbe Jaume va donar gràcies, una vegada més, a la Santíssima Trinitat, pel do de l'episcopat «i per haver pogut exercir-lo en aquesta arxidiòcesi de Tarragona, metropolitana i *Hispaniarum Primas*» durant prop de 15 anys. Va manifestar el seu sincer agraïment «a totes les persones, que són moltes, que m'han ajudat tots aquests anys, ja que un bisbe no ho és tot, i necessita treballar amb un bon equip, com el que he tingut aquí». També va destacar que «aquesta calidesa i confiança l'he sentit, especialment, en cadascuna de les visites pastorals i en el treball del dia a dia».

«Com tots sabeu l'Església no travessa per un moment fàcil, però això no ens ha de fer perdre l'esperança»

«He treballat amb il·lusió tot el que he pogut, ho deixo tot aquí i marxo amb només dues maletes»

A banda, Mons. Jaume Pujol ha dedicat mots d'encoratjament en la seva carta als fins ara els seus diocesesans: «Com tots sabeu, l'Església no travessa per un moment fàcil, però això no ens ha de fer perdre l'esperança. Com a cristians hem de continuar treballant amb entusiasme pel Regne, anunciant la Bona Nova que Jesús ens ha portat. No defalliu.»

L'arquebisbe va aprofitar l'avinentesa «per demanar perdó si he pogut ofendre pel meu comportament o per les meves paraules o les meves decisions; no ha estat la meua intenció. A casa em van ensenyar a estimar tothom i a no tenir rancúnia ni enemics», va dir. Alhora va expressar la seva intenció de residir a Barcelona i tornar a treballar en un centre de l'Opus Dei, al qual pertany, i la voluntat de «ser enterrat a Tarragona quan ar-

Roda de premsa en què l'arquebisbe Jaume va anunciar el nom del seu successor.

ribi l'hora». Mons. Jaume Pujol va concloure dient que «he treballat amb il·lusió tot el que he pogut, ho deixo tot aquí i marxo amb només dues maletes».

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

ARMAND PUIG I TÀRRECH

Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

Un nomenament ple d'esperances

El nomenament del Dr. Joan Planellas com a arquebisbe de Tarragona, metropolità i primat, és una bona notícia per a l'Església i per a la societat d'aquest país. La manera de ser i de fer del Dr. Planellas és coneguda i apreciada per moltes persones. Em refereixo tant als qui l'han tractat com a prevere al servei de diverses parròquies de la diòcesi gironina, com als qui han fruit del seu ensenyament a les aules de l'Ateneu Universitari Sant

Pacià, com a professor del Tractat de Déu i d'Eclesiologia de la Facultat de Teologia de Catalunya i com a degà d'aquesta facultat. A tot arreu, Mn. Joan s'ha fet estimar.

Mn. Joan és un home d'Església de cap a peus, però gens clerical. Un pastor atent, fidel i coratjós, però sense pretensions de protagonisme. Un teòleg d'excel·lent fonamentació patristica, coneixedor de la teologia medieval i del Magisteri, particularment del Concili Vaticà II, amb la virtut de fer fàcils els temes més complexos. El nou arquebisbe ha deixat rastre en totes les realitats eclesials per les quals ha passat. L'Església tindrà en ell un bon pastor del poble sant de Déu, que sabrà anar davant, darrere i al costat de les ovelles que el Senyor li ha encomanat.

L'arquebisbe Joan va a Tarragona, bressol del cristianisme en terres hispàniques, seu apostòlica visitada per Pau en la intenció (carta als Romans 15,24.28) i, molt probablement, en els fets. Va a la ciutat regada per la sang del bisbe Fructuós i dels seus diaques, l'Església-mare de les diòcesis amb seu a Catalunya i per això «seu primada». Hi va durant el pontificat d'un Papa que creu en la força de l'Evangeli per transformar el món i que promou una reforma de l'Església que li retorni la frescor de la Paraula i la bona olor de la caritat. El nou arquebisbe —així ho ha manifestat— vol estar al costat dels pobres i vol curar les ferides d'uns i altres. En paraules de Pau VI, vol promoure la civilització de l'amor, exercint la sinodalitat i regant-la amb les virtuts evangèliques, sobretot la humilitat.

Estem d'enhorabona. S'inicia una nova etapa marcada per una eclesialitat profunda, plenament conciliar (tant del Vaticà II com del Concili Tarraconense del 1995), i per la construcció d'una Església missionera, en sortida, que ha escollit la proposta com a forma d'anunciar l'Evangeli, que dialoga amb simpatia amb el món, del qual se sent ànima i part. La unitat pastoral de Catalunya queda enrobustida per un nomenament encertat i ple d'esperances.

Agustí Codinach

Planellas en un congrés a la Facultat de Teologia de Catalunya (2014).

Mn. Joan és un home d'Església de cap a peus, però gens clerical

 Síria

**La crisi
econòmica
complica la
vida quotidiana**

El desànim pesa entre la població síria. / Càritas Síria

L'Església denuncia l'embargament i les sancions

ASIANEWS
Damasc

A més de la guerra, la violència jihadista i la destrucció, el poble siri també ha d'afrontar les sancions europees i estatunidenques que assolen encara més una economia que ja de per si es troba humiliada. «Per primer cop en tots aquests anys» de conflicte, «veiem la gent realment desencisada», ja que l'embargament i les restriccions «repercuteixen durament» en la població. És el que explica sor Marta, una de les germanes trapenques d'Azeir, a Síria. «No hi ha gas, no hi ha combustible, ni tampoc gasolina i en la nostra regió, que és fonamentalment agrícola, la gent conrea però no té la possibilitat de portar fruita i verdura fins a Damasc i als mercats, de manera que tot està paralytitzat.»

El primer de juny Brussel·les haurà de votar la renovació de les sancions de la UE contra Síria. Aquestes inclouen l'embargament sobre el petroli, restriccions sobre algunes inversions, la congelació de béns del Banc Central siri, aturats a la UE, i límits per a l'exportació d'equipament i tecnologies. Imposades a l'inici de l'any 2011 després d'haver començat la guerra, les mesures punitives es revisen anualment; finalment, la llista de sancions europees comprèn 270 persones i 72 entitats que han quedat sota la mira, i sobre les quals pesa la prohibició de

viatjar i el bloqueig dels seus béns. A l'embargament de la UE cal sumar-hi un control ferri dels Estats Units sobre Síria i sobre la família Assad, amb l'objectiu de doblegar el govern de Damasc i aconseguir el derrocament del règim. Això impedeix l'ingrés de combustible i paralitza el transport, tant d'autobusos i taxis com d'automòbils de particulars. Els estudiants ja no poden assistir a l'escola i universitat i els pacients no poden acudir a la consulta mèdica.

Si bé els medicaments i hospitals no estan inclosos en l'embargament, els hospitals funcionen sota mínims, les maquinàries estan aturades per falta de recanvis i s'impedeix als bancs estrangers col·laborar amb les institucions síries. Es tracta d'un setge que, sumat a la devastació del conflicte, ha causat la mort de gairebé mig milió de persones, a més de tres milions de discapacitats permanents, i prop d'11 milions —gairebé la meitat de la població— obligats a abandonar casa seva. D'ells, poc menys de 6 milions viuen en països veïns i cal afegir-hi 6,2 milions de desplaçats interns, en el context de la pitjor crisi humanitària des de la Segona Guerra Mundial. A més, el 80% de la població travessa condicions de pobresa extrema, amb menys de dos dòlars al dia per sobreviure.

**El primer de juny
Brussel·les haurà
de votar la
renovació de
les sancions
de la UE contra
Síria**

JOSEP PERICH I SERRA
Consiliari del Rusc

Jean Vanier, profeta i amic dels més febles

Dimarts 7 de maig ens ha deixat als 90 anys en un hospital de París Jean Vanier, iniciador de les Comunitats internacionals de l'Arca i de Fe i Llum, dedicades a compartir una relació gratuïta amb les persones «discapacitades psíquiques».

Els que hem tingut la sort de conèixer-lo personalment, a través dels escrits o a través de les comunitats que inicià, ens sentim molt impactats per més que era previsible aquest moment de comiat. A partir d'avui Jean ens continua inspirant més que mai a ser sensibles i aprendre dels més febles, entrant-hi en relació. Ara en el cor de Déu, Pare-Mare, i en companyia de tants amics amb «capacitats especials» o no especials, descansa i frueix de la pau tan desitjada.

Jean Vanier, filòsof i teòleg, l'any 1964, deixà l'ensenyament universitari a Toronto per començar una petita llar amb tres persones acollides, la primera Arca. El 1971 amb Marie Helène Mathieu inicià les comunitats de Fe i Llum. Jean explica la seva descoberta: «Sovint les persones amb una discapacitat mental tenen el do de l'acollida, l'espontaneïtat, la confiança i presenten una major afectivitat i capacitat per estimar. Són capaces de guiar-te cap als valors essencials. La relació amb ells et

transforma.»

La Federació de l'Arca té 154 comunitats amb llars i tallers a 36 països, on acull unes 10.000 persones. A casa nostra hi tenim: El Rusc de Tordera (Barcelona), Els Avets de Moià (Barcelona) i dos projectes més, un a Girona i l'altre a Madrid.

El moviment de Fe i Llum (viuen amb la seva família i es retroben periòdicament) té 1.450 comunitats. A Catalunya n'hi ha dues a Barcelona, una a Tarragona i cinc a la diòcesi de Girona. A Espanya 36 comunitats en 15 diòcesis.

Jean Vanier ja fa 20 anys que va deixar voluntàriament totes les responsabilitats institucionals per donar pas als nous responsables i dedicar el seu temps a conviure amb persones discapacitades, fer conferències i recessos espirituals, visites gratuïtes a comunitats, acompanyar persones en recerca espiritual, escriure...

És l'autor d'uns trenta llibres, traduïts i reeditats en diverses llengües, entre els quals subratllo: *La Comunidad, lugar de perdón y de fiesta* (Ed. PPC). També el film, recentment estrenat, en valora el carisma: *Jean Vanier, le Sacrement de la tendresse*.

Jean ens continua inspirant més que mai a ser sensibles i aprendre dels més febles, entrant-hi en relació

SIGNES D'AVUI

La bellesa del trencadís

El blog de la Sagrada Família defineix el trencadís, una innovació de Gaudí, com «una tècnica per al revestiment d'estructures que consisteix en la creació d'un mosaic, generalment abstracte, a través de trossos irregulars de ceràmica, vidre o marbre». Aquesta paraula del català deriva de l'infinitiu «trencar», que significa convertir en trossos o fragments. Implica una idea de fragilitat. Les peces poden provenir d'una rajola trencada, feta a miques. La mirada transformadora de Gaudí aconsegueix fer-nos descobrir que darrere d'aquests residus, aquests rebuigs, existeixen noves possibilitats. Qualsevol persona llençaria a les escombraries les peces trencades. Gaudí les recicla, les reutilitza, per crear mosaics de gran bellesa. Mosaics que es poden adaptar a superfícies corbes. L'encaix de les

peces combina colors vius i alegres, com si la bellesa del Mediterrani n'impregnés les construccions. Casa Batlló, el Parc Güell, la mateixa Sagrada Família, entre altres obres seves, ofereixen resultats impactants del trencadís.

Darrere d'aquesta tècnica de Gaudí batega una imatge essencial de la vida humana. Qui en la seva existència no ha tingut mai cap trencadís, alguna ruptura? Qui alguna vegada no ha estat víctima de la seva pròpia fragilitat o de la violència aliena? Quan en la nostra vida només hi veiem trossos, quina alternativa ens queda? Plorar, cro-

Quan a la nostra vida només hi veiem pedaços, quina alternativa ens queda?

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

nificar el meu sentiment de víctima, esmicolar pàgines de la meua història personal? Tagore va escriure: «Si plores perquè no pots veure el sol, les llàgrimes no et deixaran veure les estrelles.» L'alternativa de Gaudí conté dinamisme, resiliència, creativitat. No perdré res del que he viscut, encara que tingui molt de patiment i fracàs. La sanació d'una víctima implica deixar de ser-ne. No sucumbir a la nostàlgia del passat, sinó obrir horitzons de futur. Remuntar. Construir amb els fragments un mosaic de bellesa, alegria, color. Saber-se adaptar als espais corbs. Convertir la història de la teua vida en font de saviesa psicològica i espiritual per a tu i per a les persones que t'envolten. També les torres de la Sagrada Família tenen el seu trencadís. Ningú no n'està exempt.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Aquest nostre papa Francesc té la gràcia de fer servir unes expressions que canvien les mentalitats: una tasca lenta però més segura que la de «decretar». Una d'aquestes expressions que m'han impressionat més o, puc dir, que he descobert fa poc malgrat que l'havia llegida feia temps a *La joia de l'Evangelí*, és aquesta: «Amistat social.» A ella li he dedicat un article més llarg i exclusiu, però ara vull aplicar-lo a la vida de cada dia o, en aquest cas, a les anècdotes que acostumo a explicar setmanalment.

El papa Francesc parla de «construir una amistat social» i fa uns dies ho vaig poder comprovar personalment.

Era la festivitat de Sant Jordi, que ens fa viure cada any una de les diades més entranyables de

FINESTRA A LA VIDA

Una cadena d'amistats

casa nostra. Jo signava llibres davant de Santa Anna. De cop i volta, se m'acosta un homenet amb una motxilla a l'esquena i comença a mirar els llibres que estaven parats a la taula. Amb un somriure d'orella a orella, senyala la coberta d'un exemplar de *Déu al carrer* on apareixem el padre Àngel de Madrid i jo a l'Hospital de campanya.

«Però si és vostè! Si també està a Sant Anton. Jo soc amic del padre Àngel.» «I jo», li responc. Ens vam fer una abraçada i vam dir alhora: «Doncs som amics!»

Ens vam fer un *selfie* i vam fer petar la xerrada com dos bons companys de camí.

Si haguéssim fet servir un vocabulari que odio, parlariem d'un «usuari» de l'Hospital de campanya de Sant Anton. Però això no dona

la categoria meravellosa d'«amic», que iguala, apropa, estableix una comunicació tan enriquidora per a ell com per a mi.

Ell, contentíssim de la troballa, i jo, feliç també per la mateixa raó. Tots dos amb la il·lusió de comunicar la nostra troballa al padre Àngel que viu la mateixa relació «d'amistat social», agermanats per l'estil i la filosofia de l'Hospital de campanya que ens acull i on acollim tothom sense distinció. Deixem de banda ja «l'opció pels pobres» i passem a «l'amistat social».

**Deixem de banda
«l'opció pels pobres»
i passem a
«l'amistat social»**

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

David, pecador i sant

Un dels personatges centrals de l'Antic Testament és David, per això no podia faltar en aquests comentaris sobre la Bíblia. És un home valent i alhora feble, pecador i sant, amb judici i amb passions, però la seva principal característica és el seu anhel d'estimar Déu amb totes les seves forces.

La seva elecció és iniciativa divina. Recordem el mandat que tenia Samuel de cercar entre els fills de Jessè l'escollit pel Senyor per ser rei d'Israel. Va descartant els fills que li presentava, fins a arribar a David, el menor, que pasturava el ramat quan és requerida la seva presència. Humanament semblava el menys indicat per a la tasca, però Déu veu les coses d'una altra manera. Tota vocació té aquest tret comú que el papa Francesc resumeix dient que Déu ens *primerea*. Ens crida pel nostre nom, no per raó dels nostres mèrits, sinó perquè és la seva voluntat.

Quan David desafia Goliat és com si el jove desitgés tornar a Déu la confiança. Ara és ell qui confia en Déu per a una missió que sembla impossible: derrotar amb una fona i una pedra el gegant que el desafia amb la seva llança. Així són les experiències de molts sants que, partint de la seva debilitat, fan coses grans.

Però aquest David, convertit ja en un guerrer admirat pel poble,

quan s'allunya de Déu és capaç dels pecats més greus. Un dia es deixa portar per la curiositat i allà inicia el seu camí que el porta primer a cometre adulteri amb la dona d'Uries i després a preparar la mort d'aquest situant-lo en un blanc fàcil per als seus enemics.

Quan el profeta Natan li retreu aquesta conducta i li posa en relleu els seus pecats, David admet la seva culpa i deixa expressions memorables que recull el Salm 51, anomenat Miserere. El de menys és si va ser compost directament per ell o per altres recollint aquesta experiència seva. En qualsevol cas, ens mostra un governant compungit que demana sincerament perdó a Déu.

Aquesta és una altra lliçó de David: la seva humilitat, la que necessita tota persona per reconèixer que ha pecat. Acudir al perdó de Déu —a través del sagrament de la penitència instituït per Jesucrist— és font de goig, perquè a través d'ell quedem nets.

Altres consideracions caldria fer sobre David: la seva generositat amb Saül, quan aquest el persegueix i no vol venjar-se quan se li ofereix l'ocasió; o la seva oració, quan demana: «Creeu en mi, Senyor, un cor ben pur.» El regnat de David, mil anys abans de Crist, és una de les manifestacions d'amor més clares de Déu al poble escollit.

300 años de La Salle

La Salle, «la obra de Dios»

Celebración del Ágora 2018 en La Salle Tarragona.

Hno. Lluís Diumenge

«El Señor ha estado grande con nosotros, y estamos alegres»
(Salmo 126,3)

2019 tiene un significado especial para los centros de La Salle y para todas las personas vinculadas al Instituto de los Hermanos. Es el año del tricentenario de su santo fundador, que murió en Rouen el 7 de abril de 1719. Su historia personal sigue. Se ha convertido en un pequeño eslabón en el universo de la pedagogía. Su espiritualidad inspira. Ha dejado una imagen que ilumina.

El hecho que el Instituto de los Hermanos de las Escuelas Cristianas posea su personalidad y campo de trabajo peculiar repercute en bien de toda la Iglesia.

El espíritu fundacional sigue a través de 3.500 hermanos que trabajan en 79 países en colaboración con 92.500 educadores y educadoras. Ofrecen la alternativa de la escuela cristiana a 1.039.000 jóvenes, en todos los niveles, estilos y módulos de enseñanza. Unidos en «un coro, un compromiso, una vida».

1651-1679

«De compromiso en compromiso»

Dios quiso responder a las exigencias del siglo XVII que convertía la instrucción en privilegio de la burguesía. Había que asumir el trabajo de «dar cristiana educación a los pobres». El 30 de abril de 1651

El espíritu fundacional sigue a través de 3.500 hermanos que trabajan en 79 países

La historia de la vida de La Salle equivale a hacer el inventario de su caridad hacia los niños

nació en Reims Juan B. de La Salle.

El Señor le descubrió su itinerario como doctor en Teología, tutor de sus hermanos y como sacerdote. Recibió una llamada inesperada como sucede siempre con los profetas.

En marzo de 1679 le llega de Rouen Adrián Nyel, organizador de escuelas populares. Le entrega una carta de su tía, la Sra. Maillefer, animándole a crear escuelas para niños pobres.

Más tarde confesará que, en un principio, le parecía que el cuidado de las escuelas sería solo desde el exterior. Reconoce que Dios lo ha llevado «de compromiso en compromiso de manera imperceptible».

Se dejó llevar donde no sabía. Es muy cierto que los fundadores caen como aerolitos en el jardín de la Iglesia.

1680-1712

«Miraré siempre el establecimiento de nuestra Sociedad como la obra de Dios»

En 1680 La Salle comienza a reunir a maestros y se da cuenta de

que les tendrá que formar. Cree que los ha de reunir en comunidad y que debe vivir con ellos.

Quiere ser como los maestros pero estos le hacen ver que él disfruta de una canonjía y de bienes patrimoniales. Esta interpelación lo lleva a discernir. Su director espiritual, Nicolás Barré, le aconseja el total desprendimiento. En agosto de 1683 cede la prebenda y, meses después, da todos sus bienes a los necesitados.

En la Asamblea de 1686, todos juntos reglamentan horarios, oraciones, el hábito que llevarán y el nombre. Se llaman *Hermanos*.

El 21 de noviembre de 1691, hallándose en delicada situación, La Salle, junto con los Hnos. Gabriel Drolin y Nicolás Vuyard, hacen el voto heroico de asociación hasta el último suspiro.

En 1694 se celebra el primer Capítulo General. El fundador y doce hermanos ratifican su compromiso perpetuo.

Se multiplican las escuelas y se abre un Seminario para maestros, una escuela dominical y un internado para nobles irlandeses. En 1705, Gabriel Drolin abre una escuela en Roma.

1713-1719

«Hay que perseverar hasta el final»

La Salle, convencido de que «la escuela exige un hombre entero», desea insuflar alma a este ministerio. Publica 18 libros, entre ascéticos, escolares y catecismos, que llegan a 3.450 páginas.

Las dificultades abrumaban a La Salle. Siente la tentación de retirarse a Parmenia, cerca de Grenoble. Pasa una temporada orando y consulta a sor Luisa, que le invita a perseverar hasta el final.

En el año 1714, vuelve a hacerse cargo «de esta obra de Dios». Insiste a sus hermanos para que elijan a un nuevo superior. En mayo de 1717 es escogido el Hno. Bartolomé.

En Cuaresma de 1719 ve cómo se le agotan las fuerzas. Celebra la última misa en el día de San José. Rodeado de sus hermanos, se duerme en el Señor, al rayar el alba del Viernes Santo, 7 de abril.

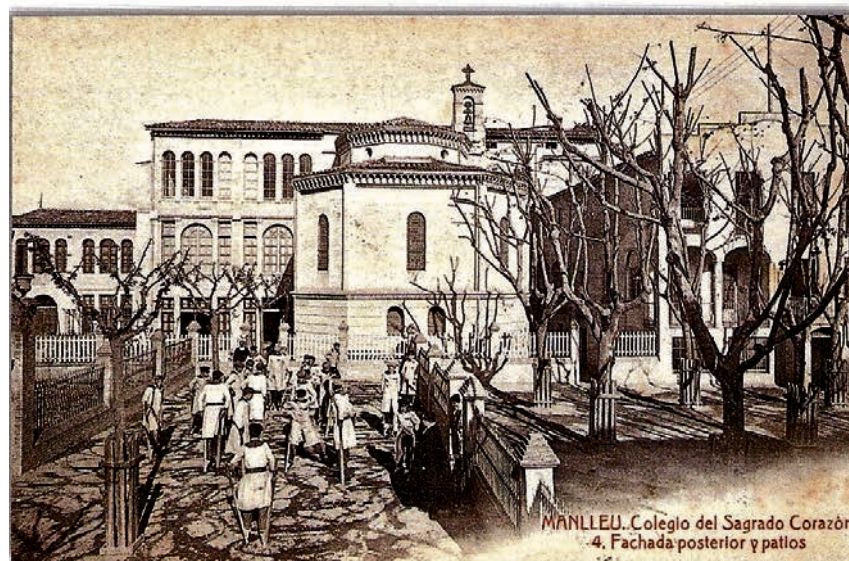
La historia de la vida de La Salle equivale a hacer el inventario de su caridad hacia los niños. Y el mejor monumento que levantará, la institución de las escuelas cristianas. Su original aportación a la educación popular no se puede entender al margen de una espiritualidad que traduce una profunda experiencia personal.

La Salle Figueres hacia 1910.

Curso 1951-1952 de La Salle La Seu.

Niños jugando a zancos en el año 1909 en La Salle Manlleu.

140 años de presencia educativa 1879-2019

Hermano Josep Maria Pons

Secretaría del Sector

La presencia lasaliana en Cataluña data del 9 de febrero de 1879. La primera Comunidad, la primera escuela se localiza en Barcelona, en un local de la calle Pont de la Parra, calle hoy desaparecida a causa de la urbanización de la nueva arteria vehicular de la Vía Laietana. El local se ubicaría más o menos en el cruce de esta nueva vía barcelonesa con la nueva avenida de la Catedral.

Fue la escuela gratuita San José. Con tal de asegurar el futuro de esta escuela gratuita se creó un colegio de pago ante la propia escuela. Será el colegio de San José que con el paso del tiempo será el actual colegio La Salle Comtal, habiendo ocupado varios emplazamientos

antes del actual (en las calles Pont de la Parra, de Montcada, de Comtal y finalmente de Amadeu Vives).

La presencia lasaliana fuera de la capital catalana la encontramos primero en la población de Manlleu (Osona) el 18 de abril de 1880 y el tercer centro catalán se sitúa en la villa de Cassà de la Selva, comarca de El Gironès, inaugurado el día de San José de 1881.

A partir de esta fecha, la expansión por la geografía catalana fue de esta manera:

- 1 de marzo de 1887: escuela Fundación Cassà en Arenys de Mar.
- 1 de marzo de 1887: escuela San José en el barrio de Les Corts de Barcelona.
- 19 de marzo de 1889: escuela San José en el barrio de La Barcelo-

neta de Barcelona.

- 19 de marzo de 1889: escuela Beato Juan Bautista de La Salle en la parroquia de Nuestra Señora de la Bonanova, en el barrio de Sant Gervasi de Barcelona.
- 1 de abril de 1889: colegio internado Nuestra Señora de la Bona-

LA SALLE EN EL MUNDO...

PRESENTES EN 79 PAÍSES
+ 1.000 OBRAS EDUCATIVAS
75 CENTROS UNIVERSITARIOS
+ 93.000 EDUCADORES/AS

EN ESPAÑA 122 OBRAS EDUCATIVAS

EN CATALUÑA

+23.000 ALUMNOS
+1.800 EDUCADORES Y EDUCADORAS

tiva de La Salle en Cataluña:

nova también en el barrio de Sant Gervasi de Barcelona. Ambas se fusionarán en el año 1958.

- 16 de junio de 1889: escuela Sagrados Corazones de Sant Hipòlit de Voltregà en la comarca de Osona.
- 19 de marzo de 1890: escuela Virgen del Carmen al abrigo de la parroquia de Santa Madrona de Barcelona-Poble Sec.
- 21 de septiembre de 1891: escuela San José en la población de

El Baix Empordà, Sant Feliu de Guíxols.

- 19 de marzo de 1892: escuela La Salle en el barrio de Gràcia de Barcelona.
- Muchas otras obras educativas ejercieron su función educativa en varias localizaciones catalanas, pero tuvieron que cesar por diferentes circunstancias.

El 29 de julio de 1892 se creó el llamado Distrito de Barcelona que asume la responsabilidad de

los centros educativos fundados en tierras catalanas y las futuras y numerosas fundaciones a partir de esta fecha; ha habido incorporaciones de fundaciones francesas en tierras catalanas sobre todo de la zona de los Pirineos y también de las Islas Baleares, de forma numerosa a partir del año 1904, cuando la Ley Combes expulsó de Francia a las Congregaciones Religiosas Educativas.

Cabe recordar el testimonio de fe de los 97 hermanos mártires del período 1936-1939, beatificados en varias celebraciones; recordamos especialmente al primer mártir catalán de estos años convulsos canonizado en 1999, el hermano Jaime Hilario Barbal (*Enviny 1898, † Tarragona 1937).

Hoy en día estamos presentes, habiendo celebrado el primer centenario en: Barcelona-Bonanova, Barcelona-Horta, Montcada i Reixac, Premià de Mar, Manlleu, Manresa, Mollerussa, La Seu d'Urgell, Sant Celoni, Santa Coloma de Farners, Cassà de la Selva, Palamós, Girona, Figueres, Tarragona y Cambrils-Fundación Vidal i Barraquer.

Y caminan hacia el centenario: Reus, Barcelona-Congrés, Barcelona-Fundación Comtal (obra socioeducativa), Tarragona-Torreforta, Barcelona-Campus La Salle-URL y en el Principado de Andorra, la Universidad Abierta La Salle (UOLS).

También son varias las casas de formación que ha habido en Cataluña: Mollerussa, Les, Premià de Mar, Llívia, Els Hostalets de Llers, Fortianell, Sant Joan Despí, Tarragona, Cambrils, Manresa, Sant Martí Sesgueioles. Es en esta última donde se conservan las reliquias de los Hermanos Mártires.

Trescientos años, ciento cuarenta de los cuales de presencia en Cataluña, y en el corazón, el deseo de seguir sirviendo y educando con ilusión y esperanza muchos años más.

Testimonios de La Salle Cat

Laura Rodríguez Urgell

Ex alumna de La Salle

«Buscando a Dios por la ciudad», dice la canción. «De compromiso en compromiso», dice el fundador. «Estamos por no tener que existir», dicen en la facultad. ¿Dónde estoy ahora? Recuerdo el camino recorrido. Educadora social en la Fundación Comtal, inspirada en gran parte por Joan Lluís, hermano de La Salle, coherente y auténtico, dedicado al Cuarto Mundo. Alumna de La Salle Congrés y voluntaria en el *Esplai* El Drop, vivencias de servicio junto a jóvenes inquietos. ¿Serán los motivos de estar aquí? Sigo tarareando la canción: «Todo el mundo tiene sueños, yo también.»

He sido inspirada en gran parte por Joan Lluís, hermano de La Salle, coherente y auténtico, dedicado al Cuarto Mundo

Lo que se ha mantenido intacto es este carisma que nos hace comprender la realidad de nuestros alumnos

Manel Chao

Profesor de La Salle Comtal

Hace 20 años empecé mi camino como maestro en La Salle. En todo este tiempo he visto cambiar la tipología de alumnos, han ido pasando diferentes directores, hemos vivido diferentes leyes de enseñanza... Pero lo que se ha mantenido intacta es la manera de actuar, este carisma que nos hace comprender la realidad de nuestros alumnos e intentar responder a sus necesidades especialmente de aquellos más desfavorecidos. Esta sensibilidad que mostró Juan Bautista de La Salle hace más de tres siglos sigue intacta en los hermanos y en los seglares que día tras día trabajamos con el bien máspreciado de nuestra sociedad: los niños.

Nil Agut

Jefe del Grupo Scout La Traca de La Salle Premià

El voluntariado en los grupos scout, *esplais* o grupos similares es bastante común entre los y las jóvenes. En mi caso, lo es en uno de los grupos de Jóvenes La Salle. En los grupos que pertenecemos a La Salle, se trabaja para educar en valores a través del evangelio y la figura de Jesús. Mi experiencia en mi grupo empezó en sus inicios, primero como participante y después como responsable, rol que ocupo desde hace seis años en el Grupo Scout La Traca, de La Salle Premià. Se ofrece un espacio adaptable donde los participantes pueden decidir mucho. Aprendemos participantes y educadores a través de los valores lasalianos y cristianos. Y es que se aprende mucho educando, conviviendo y descubriendo otras realidades.

En los grupos que pertenecemos a La Salle, se trabaja para educar en valores a través del evangelio y la figura de Jesús

aluña

Salvador Fargas

Hermano de La Salle

Acompañar y servir desde la sencillez. Siempre me he sentido feliz al lado de los alumnos con quienes me he encontrado a lo largo de mis 70 años de dedicación. El sentimiento es de gozo, a base de esfuerzo y dedicación para tener una actitud cercana a los alumnos, para estar disponible y responder a sus necesidades. Es importante que los niños no te vean solo como maestro, sino también como persona que está a su lado dispuesta a ayudarles y a acompañarles. Y todo esto mirando desde nuestro techo hacia abajo. Todo ha sido también gracias a la ayuda del Señor, Jesús de Nazaret, que acogía a los niños, ha sido un buen compañero de camino. Un camino hecho al ritmo y estilo, con el carisma de san Juan Bautista de La Salle, patrono de los educadores.

Es importante que los niños no te vean solo como maestro, sino también como persona que está a su lado

Estar fuera de casa y dejar las comodidades de la zona de confort hizo que me diera cuenta de que cargaba una especie de impermeable

Marc Roger

Director Fundación Proide

Después de muchos años en La Salle y colaborando con Proide, decidí participar en el Verano Solidario e introducirme en una cultura muy diferente a la mía. Estar fuera de casa y dejar las comodidades de la zona de confort hizo que me diera cuenta de que cargaba una especie de impermeable que impedía que penetrara algo. Pero después de dejar este impermeable, desprotegido y vulnerable, todo tomó una dimensión e intensidad que me ha modificado y ha modificado mi estar en el mundo. Desde entonces, mi implicación, creciente con la sociedad, Proide y La Salle me ha llevado a encontrar mi vocación por el servicio y la educación, desde el carisma lasaliano, a los más desfavorecidos.

Domenech Toquero

Voluntario y patrón de la Fundación Comtal

Siempre que me preguntan por qué soy voluntario la respuesta es la misma. Son muchos y variados los motivos, sin embargo, por encima de todo, por gratitud. No se trata de llenar de cosas tu vida sino de llenar de vida las cosas que tienes al lado, hablo lógicamente de las personas con las que convivimos. Como voluntario he hecho muchas cosas (profesor, cocinero, transportista, mentor, formo parte de juntas, comisiones, patronato, equipos de organización, etc.). Dar conocimientos, tiempo y experiencias no me cuesta nada, es casi para mí una obligación ética. Lo que se recibe, por contra, es tanto, que cuesta resumirlo.

No se trata de llenar de cosas tu vida sino de llenar de vida las cosas que tienes al lado

NCA La Salle, una respuesta integral para los nuevos retos educativos

Josep Iglesias

Delegado de Pedagogía e Innovación de La Salle Cataluña

Nunca el conocimiento, el saber, las formas de relacionarnos o de entender la realidad han sido tan accesibles a todo el mundo. El mundo pide a gritos, también, un cambio en la educación.

La respuesta de La Salle es el Nuevo Contexto de Aprendizaje (NCA). ¿Qué es NCA? Es un nuevo marco pedagógico y pastoral, coherente con la ley educativa, con identidad propia, que presenta una nueva propuesta organizativa, metodológica y evaluativa, da pleno sentido a la educación de la persona en todas sus dimensiones: emocional, cognitiva, corporal y social.

NCA se fundamenta en principios pedagógicos y ámbitos didácticos que permiten integrar todos los programas que se han ido desarrollando estos últimos años. De este modo se pone al alumno en el centro del aprendizaje, se pone al educador como guía y mediador de este proceso, y a las familias, como agentes activos y participantes en él.

¿En qué nos apoyamos para la construcción del NCA?

NCA es un método experiencial, donde el alumnado es el protagonista de su aprendizaje. Es un modelo relacional. De aprendizaje conectado. Encarado a la construcción pedagógica del ser. Donde el educador es necesario mediador, acompañante y atendiendo a la persona desde todas sus dimensiones.

La visión que el NCA tiene se define con los principios pedagógicos que orientan nuestro propó-

sito educativo.

Interioridad: permite el desarrollo de la vida interior, desarrollando la calidad humana que une espiritualidad y personalidad. Se apoya en valores como la honestidad, la serenidad, la confianza, la intimidad, la coherencia y la aceptación. También permite la experiencia trascendente.

Mente, cuerpo y movimiento: el espacio donde se desarrollan las actividades y el movimiento son importantes para el desarrollo cognitivo. La interacción entre pensamiento y movimiento fortalece el aprendizaje, la integración del conocimiento, el aumento de la motivación y la mejora del grupo.

Construcción del pensamiento: el pensamiento es educable y creemos en una escuela que lo fomente creando momentos de reflexión individual/colectiva como base para poner las competencias y las capacidades del pensamiento.

Conducta y actividad autorregulada: el alumno genera hábitos de aprendizaje autónomo, aprende a regularse el ritmo, la intensidad, el esfuerzo, el compromiso y el tiempo para alcanzar sus metas, dejando espacio al error que ayuda al aprendizaje.

Dimensión social del aprendizaje: la relación con los demás y la vida social en el centro se convierten en otro principio pedagógico. Respeto, participación, cooperación, solidaridad, la justicia y la democracia. Las aulas tienen diálogo, reflexión común y asambleas como elementos didácticos de primer nivel.

El nuevo diseño se construye en diferentes ámbitos de aprendizaje

Alumnos de Primaria de La Salle Palamós.

Se pone al alumno en el centro del aprendizaje, se pone al educador como guía y mediador de este proceso y a las familias, como agentes activos

entendiéndolos como un entorno didáctico que permite articular el currículum de forma integradora. Están interconectados y garantizan el aprendizaje en varias modalidades. Desarrollan los principios pedagógicos y asumen nuevas realidades de conocimiento.

Seminario: donde se encuentran la persona y el conocimiento, los conocimientos curriculares. Lo teórico conectado a su aplicación en otros ámbitos (taller y proyecto).

Taller: el alumno se construye él mismo, es protagonista de su propio aprendizaje. Tiene un carácter instrumental y formativo donde se aprende haciendo.

Proyecto: en este espacio el alumno trabajará transversalmente los principios pedagógicos del

NCA. Aplicando el conocimiento de manera más práctica y aprendiendo en la experimentación procesos de pensamiento superiores.

Acogida: es el ámbito que propone desarrollar hábitos de preparación de la jornada a nivel personal, corporal, de atención...

Cierre: a modo de evaluación de lo que se ha hecho, tiempo de previsiones, disfrutar de lo que se ha conseguido o despedirse sacando conclusiones de lo que se ha aprendido, de los errores, de los éxitos.

NCA plantea conectar la escuela con la vida, dándole un sentido profundo, donde la transformación de la persona y del mundo sea posible desde la justicia, la fraternidad y teniendo especial atención a los más necesitados.

NCA plantea conectar la escuela con la vida, dándole un sentido profundo, donde la transformación de la persona y del mundo sea posible

42 Pujada a Peu a Montserrat. / *Hermano Javi Núñez*

Rajola 18-19, la Asamblea del Secretariado

Educar evangelizando, evange

Hermano Javi Núñez

Delegado de Misión Pastoral La Salle Cataluña

La Pastoral de las obras educativas La Salle tiene como objetivo el crecimiento de la vida interior de las personas, la apertura a la trascendencia y la propuesta del mensaje de Jesús de Nazaret en el mundo de hoy, que conducen a un estilo de vida definido y a una visión del mundo en clave cristiana, pero desde el respeto a las creencias de nuestros alumnos y sus familias. Las obras lasalianas son una escuela para la vida, centrada en la persona. La principal finalidad de nuestras obras educativas es la evangelización de toda la comunidad educativa. «Educamos evangelizando y evangelizamos educando.»

Los destinatarios de la misión son, por tanto, todas y cada una de las personas que componen nuestras comunidades educativas. Padres y madres, educadores y alumnos son el objeto y al mismo tiempo el sujeto de nuestras acciones evangelizadoras.

La Pastoral, más que transmitir la fe en una sociedad y a sujetos que ya no la entienden, tiene como objetivo propo-

ner la fe. Es necesario situar la propuesta de fe dentro del marco de la comprensión del mundo de aquellos a quienes nos dirigimos y de su sociedad. No desde el discurso sino desde el contagio y del testimonio personal y comunitario. Siempre como propuesta.

El objeto de este proyecto es suscitar experiencias vitales. Estas experiencias alcanzan todas las dimensiones de la persona en el ámbito personal, comunitario y eclesial, ético y cultural. En este modelo de Pastoral, los gestos y los testimonios van por delante del discurso y la palabra, a través del acercamiento, personalización, acompañamiento y atención a los necesitados, partiendo del humanismo cristiano y de los valores del Evangelio. La educación busca más el ser que el hacer.

Las comunidades educativas establecen estructuras que aseguran la presencia pastoral y la identidad del centro. El Equipo Directivo del centro y los Equipos de animación del Sector y Distrito lideran esta orientación, al mismo tiempo que la persona responsable de la pastoral, junto a su equipo local, aseguran la labor evangelizadora de cada centro.

A pesar de que la acción pastoral

Padres y madres, educadores y alumnos son el objeto y al mismo tiempo el sujeto de nuestras acciones evangelizadoras

de Jóvenes La Salle Catalunya.

Coordinadores de Pastoral de La Salle Catalunya.

lizar educando

es integradora, global y transversal en nuestra acción educativa, podemos identificar unos ámbitos de referencia que organizan nuestra labor pastoral:

La **Pastoral Educativa** es poliédrica ya que dentro de un Centro Educativo trabaja tanto la reflexión del día, como los tiempos litúrgicos o los días especiales, así como el ERE, algunos centros ofrecen catequesis, también se ofrecen convivencias que desarrollan la vivencia de los valores del carácter propio.

La **educación de la interioridad** de La Salle se desarrolla a través del Proyecto HARA. Se trabaja transversalmente en todas las etapas educativas. Educar a los alumnos para tener vivencias que les permitan conocer mejor su cuerpo, sus emociones y sus relaciones con los demás y el trascendente.

La **Justicia, la Solidaridad y la Paz**, definida como JUSP, es uno de los elementos identitarios y diferenciadores del programa educativo de nuestros centros. Es parte del ADN lasaliano. Toda nuestra comunidad participa activamente y vela por la promoción y educación de los Derechos Humanos y de la Infancia. También se vive desde la experiencia del voluntariado, el Aprendizaje y Servicio,

la Edu-Emprèn La Salle sobre emprendeduría social, la Fundación Comtal y la Fundación Proide. La educación es el lugar privilegiado para el crecimiento de una verdadera **cultura vocacional**, en la que todas las personas puedan descubrir su lugar en el mundo y el sentido de su vida. Por eso el acompañamiento es fundamental y nuestros tutores y tutoras se muestran cercanos a los chicos y chicas para empoderarlos en su camino de crecimiento personal, sentido de la vida y de toma de decisiones, coherentes con unos valores compartidos.

Queremos hacer una mención, dentro de la Pastoral de nuestra Institución a **Jóvenes La Salle**, una entidad educativa y comprometida socialmente que participa de la «misión educativa» de La Salle. Nacida en el año 1991, esta red pretende aglutinar a los diferentes grupos y jóvenes y ofrecerles un espacio de intercambio que implique y cohesione a los jóvenes a través de unos valores compartidos, potenciando la sinergia entre los grupos y favoreciendo su labor educativa y de transformación social. Obtuvo el premio Trayectoria por parte del Consejo Nacional de Juventud de Catalunya con motivo de su 25 aniversario.

Las comunidades educativas establecen estructuras que aseguran la presencia pastoral y la identidad del centro

M. Isabel Soler

Delegada de Formación e Identidad de La Salle Cataluña

San Juan Bautista de La Salle asumió el proyecto de Jesús de Nazaret de anunciar la Buena Noticia a los más necesitados a través de la educación. Así entendemos la misión del Instituto de los Hermanos de las Escuelas Cristianas. Los hermanos tomaron el compromiso de asociarse para hacer realidad esta

misión. El proceso iniciado por las primeras comunidades educativas fue iluminando unos dinamismos que actualmente tienen una vigencia viva y activa. Un proyecto que comenzó hace más de 300 años, y que este año recordamos con la muerte del fundador el 7 de abril de 1719. El Instituto de los Hermanos de las Escuelas Cristianas a partir de la renovación del Concilio Vaticano II redescubrió su carisma centrándose en la misión. Esto provocó que

Encuentro de Asociados del Distrito de ARLEP, el pasado mes de abril, en El Escorial, Madrid.

los seculares fuéramos vistos con otros ojos y, en el Capítulo General de 1986, al aprobar la nueva Regla de los Hermanos, que se introdujera la expresión «misión compartida». En 1995 la VII Asamblea Regional de la ARLEP (Agrupación Regional Lasaliana de España y Portugal) generó el impulso necesario para que grupos de seculares «reflexionaran creativamente sobre la identidad lasaliana del secolar».

El proceso de participación de

los y las seculares en la ARLEP se ha ido constituyendo como eje vertebrador que, en estos años del siglo XXI, confirma una misión compartida, entre hermanos y seculares, real, que atiende situaciones de vulnerabilidad de los niños y jóvenes de nuestra sociedad.

El camino trazado con el desarrollo de programas de formación institucional ha puesto un acento especial en la vivencia comunitaria sin obviar los contenidos de la tradición histórica, espiritual y pedagógica del legado de san Juan Bautista de La Salle. Se han diseñado procesos de acogida que generan «espacios de bienvenida». Las inquietudes de las educadoras y educadores seculares han tenido respuesta integrando la cultura del acompañamiento, ocupándose de compartir la reflexión sobre nuestra identidad, los valores del Evangelio y la esencia del carácter propio de los centros La Salle.

Los y las seculares formamos parte, junto con los hermanos, de los órganos de animación y gobierno de la red de obras educativas y de la red de comunidades lasalianas. Lo que moviliza esta integración es el hecho de compartir el carisma y la vocación. Lo uno y lo otro han ido articulando espacios de reflexión y estructuras abiertas, flexibles e impregnadas de creatividad y esperanza. La fe ilumina esta realidad lasaliana de la misión compartida.

Inmersos en un ambiente de secularización, la misión compartida quiere dar respuesta a las necesidades de nuestra sociedad desde las convicciones lasalianas más profundas de respeto, solidaridad y fraternidad. La llamada a la misión lasaliana atrae, seduce y alienta a educadores y educadoras de orígenes, sensibilidades y credos diferentes. Se responde a la llamada según las circunstancias vitales de cada uno.

La misión compartida, lejos de querer ser la alternativa a una ausencia de vocaciones religiosas y caer en la trampa del desconcierto, mira el presente con el compromiso de entender la educación poniendo en el centro de todo a la persona del alumno, el tesoro más preciado.

Compartir la misión exige, especialmente, cuidar de las relaciones humanas, velar por un ambiente de familiaridad y fomentar encuentros

Inmersos en un ambiente de secularización, la misión compartida quiere dar respuesta a las necesidades de nuestra sociedad desde las convicciones lasalianas más profundas

Compartir la misión exige, principalmente, cuidar de las relaciones humanas, velar por un ambiente de familiaridad y fomentar encuentros y celebraciones

y celebraciones. Ampliar el escenario educativo abre nuevas opciones como son los Equipos locales de misión compartida, que funcionan en nuestras escuelas con el objetivo de enriquecernos desde la vivencia de la comunidad. La comunidad es la expresión de una actitud que favorece el crecimiento personal. Unión y acción a la vez. Este estilo nos acerca a los y las alumnas y sus familias de una manera singular, diferente.

Asumimos la vocación desde la comunidad. Comunidades de hermanos y educadores y educadoras lasalianos, entre ellos y ellas algunos asociados y asociadas, la diversidad que da frutos. Un sentido comunitario que nos hace ser pacientes, tolerantes y creativos, que necesita de la generosidad y la responsabilidad de todas y todos.

La misión es fuente de espiritualidad y da plenitud a los itinerarios personales de los y las educadores con fe y celo, caminando junto a las personas de las que somos responsables. Sentirnos interpelados por el desarrollo de una vida interior, que nos empuja a la reflexión y a la gratuidad.

Las vocaciones lasalianas palpitan desde el corazón de cada escuela, de cada grupo de jóvenes, de cada proyecto que La Salle pone en marcha en las periferias. Compartiendo la misión estamos plantando semillas de fraternidad y de servicio. La misión es transformadora y seguirá exigiendo de nosotros renovación.

Experiencia y vocación como profesor en La Salle

Nin Navarro Mercadé

Profesor en La Salle Bonanova

Mi experiencia como alumno, educador, catequista y voluntario me lleva a entender La Salle como la institución a la que amo. En ella veo amor, fe, entrega, solidaridad, igualdad, fraternidad y la misión de una educación para todos.

Desde muy pequeño he crecido en un ambiente lasaliano, aprendiendo estos valores, viviendo la amistad con los propios hermanos, su manera de hacer, de estar presente y de cuidar de los niños.

Todo empezó en La Salle Tarragona. Fui alumno de la escuela y monitor del Grupo Scout Fent Camí, vivencias que me llevaron a descubrir que algo en mi interior comenzaba a nacer. Por esto, una vez finalizados los estudios de Magisterio, me volví a

En La Salle veo amor, fe, entrega, solidaridad, igualdad, fraternidad y la misión de una educación para todos

implicar como voluntario de un proyecto, «Las escuelas de San Miguel», donde se trabajaba con alumnos en situación de riesgo, en La Salle St. Gabriel's, en la ciudad de Nueva York. Vivir en una comunidad de hermanos, donde me sentí como en casa, fortaleció mis valores cristianos de los que hoy quiero ser testimonio.

De este contacto inicial con el voluntariado y gracias a conocer de primera mano la faceta más humana de La Salle, surgió en mí la necesidad de poner mi granito de arena en la atención a los más necesitados, más allá de mi trabajo en el aula. Me embarqué en varios proyectos de cooperación internacional con nuestra ONG, Proide, en Guatemala, Argentina y Perú. Estas experiencias hicieron crecer en mí una vocación humana y cristiana al servicio de otros durante el camino de mi vida.

La Salle también ha estado junto a mí en momentos difíciles, como la repentina pérdida de mi padre, que familiarmente comportó un profundo duelo. Perdí a la persona que me empujaba, me guiaba y me acompañaba en el camino de la vida, y caminar con La Salle me ayudó a encontrar un motivo para seguir adelante, reafirmarme como persona cristiana y lasaliana. Otra vivencia que me llevó a reencontrarme fue conocer más a fondo la vida de san Juan Bautista a través de la Ruta del Fundador, donde seguimos sus pasos por las primeras escuelas en Francia.

En estos últimos años he tenido la oportunidad de estar inmerso en varios proyectos, como coordinador de la escuela de inglés, impulsor de la escuela de idiomas y de estancias en el extranjero en La Salle Bonanova. Todo ello me ha ayudado a percibir el sentimiento Salle como Institución de una forma más global.

Formar parte de diferentes ámbitos dentro de La Salle me ha hecho crecer como profesional, pero, sobre todo, como persona. Hay veces en las que la vida te lleva por un camino que no esperas, y es, justo en ese momento, donde te compromete, te humaniza y te hace persona. Y la gente que conoces es la que te cambia, te lleva a descubrir, a abrirte a ti mismo, a aprender y mejorar. Ahora y siempre, ¡dox gracias a La Salle y a todos los que forman parte de ella, de todo corazón!

Testimonio vocacional

Hermano Antoni Clavé Vallverdú

Comunidad «Espurnes d'Emmaús»

Celebramos este año, con toda solemnidad, los 300 años de la muerte de nuestro santo fundador, Juan Bautista de La Salle. Su memoria y su obra han perdurado y lo festejaremos con multitud de actos en todo el mundo.

Yo, como hermano de La Salle, quiero expresar mi gozo y admiración ante una institución que ha dado tanto fruto a lo largo de más de tres siglos.

¿Qué motivos me impulsaron a hacerme hermano de La Salle? En primer lugar debo decir que conocí a los Hermanos de La Salle en Reus. En el colegio yo veía a los hermanos como personas cercanas y muy entregadas a las labores educativas. Esto fue un modelo para mí. Más tarde, ya hermano, siempre he procurado transmitir entre mis alumnos los valores del esfuerzo, la amistad, la solidaridad y la honestidad, todos ellos valores humanos y cristianos.

Dos hermanos que me marcaron fueron el hermano Adrià Trescents, apóstol de El Raval, y el hermano Joan Lluís Casanovas, fundador de Cintra. Su consagración a los pobres me impulsó a dedicar una parte de mi vida a la promoción educativa y social de la comu-

nidad gitana de Perpiñá. Allí descubrí un mundo diferente, y deshice muchos prejuicios. Siempre me he sentido muy bien entre ellos y nos aceptaron (éramos tres hermanos) como si fuéramos de su casa. Mi principal preocupación como educador cristiano ha sido la de ayudar a los alumnos con más dificultades o a los recién llegados. La Pastoral también ha ocupado gran parte de mi tiempo: grupos de catequesis, grupos de jóvenes, *esplais*, parroquias, grupos de adultos, etc. También he colaborado en acciones solidarias durante los veranos en países en vías de desarrollo a través de nuestra ONG Proide; así como voluntario de la Fundación Comtal, insertada en Ciutat Vella.

Actualmente formo parte de una nueva comunidad, «Espurnes d'Emmaús», donde hermanos y seglares intentamos vivir el Evangelio desde la acogida y la solidaridad (grupos de nuestras escuelas, jóvenes inmigrantes, monitores, asociaciones, etc). También como comunidad nos reunimos para rezar, dialogar y crecer como cristianos, en medio de una sociedad cada vez más secularizada.

Vemos, pues, con gozo, cómo la obra que un día empezó san Juan Bautista de La Salle en la ciudad de Reims sigue viva y esperanzada.

Mi principal preocupación como educador cristiano ha sido la de ayudar a los alumnos con más dificultades

BATXILLERAT I CICLES FORMATIUS A LA SALLE CATALUNYA

LA SALLE BARCELONETA
BAT I CF

LA SALLE MANRESA
BAT

LA SALLE GIRONA
BAT I CF

LA SALLE LA SEU D'URGELL
CF

LA SALLE BONANOVA
BAT

LA SALLE GRÀCIA
BAT I CF

LA SALLE REUS
BAT

MÉS INFORMACIÓ A:
WWW.LASALLE.CAT

LA SALLE HORTA
BAT

LA SALLE MANLLEU
BAT I CF

LA SALLE TARRAGONA
BAT I CF

LA SALLE CONGRÉS
BAT

LA SALLE MONTCADA
BAT

LA SALLE MOLLERUSSA
BAT I CF

CARTA DOMINICAL

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Els cinc defectes de Jesús

En ple temps de Pasqua, us vull parlar del Fill de Déu. Fixem-nos en cinc actituds de Jesucrist que als ulls del nostre món serien considerades defectes.

El primer defecte de Jesús és que té una memòria selectiva. Sí, quan li demanem perdó, sempre s'oblida de tots els nostres mals i pecats passats. Quan Ell perdona, perdona absolutament. No té memòria del mal, perquè només té amor. Jesús és amor i ens el regala cada matí quan posem els peus a terra. ¡Quin defecte més bonic! ¡Tant de bo que Déu ens regalés aquest preciós defecte a tots nosaltres! No tenir memòria del mal i regalar amor a tots els germans que ens envolten.

El segon defecte de Jesús és que els seus càlculs i matemàtiques no són com els nostres. Per a Ell, tan importants són noranta-nou com un. I, si no, pensem en la paràbola de l'ovella perduda (cf. Lc 15,3-7). Ell, quan et perds, ho arrisca tot — les noranta-nou ovelles— i surt a

buscar-te. Ens busca i ens estima. A tu i a mi. A tots. Com si no existissin més persones al món.

El tercer defecte de Jesús és que no fa servir la lògica del món. Ell ens diu, per exemple, si una dona té deu monedes de plata i en perd una ¿no s'afanya a trobar-la i, quan la troba, convida les amigues i ho celebra amb elles? Això no té cap lògica. ¿De veritat que ha fet tot això per només una moneda? ¿I, a més, farà una festa que li costarà moltes més monedes? (cf. Lc 15,8-10) L'alegria de Déu per retrobar algú que s'ha perdut és desbordant. El Senyor no ens oblida i sempre ens busca. Som únics per a Ell.

El quart defecte de Jesús és que les seves finances no segueixen els nostres criteris. El Fill de Déu va dir a uns quants homes que estaven asseguts a la plaça d'un poble: «Veniu amb mi i us donaré feina.» Unes quantes hores després, va tornar a fer el mateix amb uns altres homes que no havien trobat feina. Al vespre, quan ja havia acabat la jornada

laboral, va pagar a tothom el mateix (cf. Mt 20,1-16). Ningú guanya el Senyor en generositat. Sempre dona més del que li hem demanat i més del que necessitem. I sovint ens desconcerta perquè no segueix els nostres criteris econòmics.

Finalment, el cinquè defecte de Jesús és que ens ha revelat el contingut de l'examen final. Si anés a escola, ja l'haurien expulsat. Ens ha dit totes les preguntes de l'examen final perquè vol que tots aprovem. Al final dels nostres dies se'ns valorarà per la quantitat d'amor que hàgim regalat. Jesús ens ha dit: Estimeu, estimeu, estimeu. Estimeu els qui us han fet mal, pregueu per ells. Demaneu a Déu el do d'estimar, fins i tot, els enemics. Jesús ens estima malgrat els nostres defectes i debilitats. I ho fa amb el cor obert; sense condicions, sense prejudicis. L'amor de Déu per nosaltres és infinit.

Benvolguts germans, ¡tant de bo descobrim en aquests cinc defectes de Jesús un camí per a una vida més joiosa i plena!

Sant Pau, batallador tenaç en la lluita contra la fam

FERNANDO CHICA ARELLANO
Observador permanent de la Santa
Seu davant de la FAO,
el FIDA i el PMA

Tothom pot fer alguna cosa, cadascú de nosaltres pot oferir una contribució, per humil que sigui.

Sap molt de greu constatar que les consideracions fetes aleshores per Pau VI davant dels mals del món continuïn tenint plena actualitat

El 29 de maig proper, aniversari de la seva ordenació presbiteral, rebuda de mans de Mons. Giacinto Gaggia, bisbe de Brescia, el 1920, se celebrarà per primera vegada la memòria litúrgica del papa sant Pau VI, un dels grans paladins de l'Església del segle XX.

A la cerimònia de beatificació, el 19 d'octubre del 2014, Francesc va dir d'aquest egregi pastor que va ser un cristià compromès. Un timoner que va saber guiar la barca de Pere, enmig d'una societat secularitzada, amb saviesa i «amb visió de futur —i potser en solitari— sense perdre mai l'alegria ni la fe en el Senyor».

A mesura que passa el temps, es veu amb més claredat la ingent tasca missionera que Montini va dur a terme per descobrir al món els camins de convivència serena, de progrés fecund i integral i d'intensa preocupació pels menys afavorits de la terra.

En aquest sentit, hi ha una dimensió de la seva rica biografia que voldria subratllar, ara que l'Església es prepara per celebrar-ne per primera vegada la memòria: la lluita intrèpida i la denúncia valenta de la fam com a flagell que avergonyeix tot el gènere humà i com a veritable pecat estructural que és la conseqüència d'actituds iniquès, d'egoismes i omissions freqüents, sobretot de desmesurades injustícies, que, a la vegada, porten tot un reguit-

zell de mals funestos.

Pau VI va al·ludir sovint a aquesta trista temàtica però, sens dubte, *Populorum progressio* destaca per l'encert i la clarividència de les seves afirmacions, per la qual cosa continua sent un document paradigmàtic en aquest sentit. En aquesta encíclica, el Papa feia una crida urgent a tota la humanitat perquè es prenguéss consciència d'aquesta tragèdia punyent que, abans i ara, s'acarnissa sobretot amb les persones més febles i arraconades: «Avui dia ja no ho pot ignorar ningú: a continents sencers són innumbrables els homes i les dones torturats per la gana, són innumbrables els nens subalimentats, fins a tal punt que un bon nombre d'ells mor en edat tendra» (PP n. 45).

Paraules profundes i audaces

Però hi ha un discurs del Pontífex, pronunciat el 9 de novembre del 1974 davant dels participants a la Conferència Mundial de l'Alimentació, reunida a Roma sota els auspicis de la FAO, que constitueix un testimoni commovedor per la profunditat i l'audàcia de les seves paraules. Volent que el drama de la fam no passés desapercbut i encara menys oblidat, Montini remarcava que «la humanitat disposa d'un domini sense parió sobre l'univers;

disposa d'instruments capaços de fer rendir al màxim els recursos del cosmos. Els posseïdors d'aquests instruments, ¿quedaran paralizats davant l'absurditat de la situació en què la riquesa d'uns pocs permeti la persistència de la misèria de la gran majoria?, ¿en què el consum d'aliments altament enriquits i diversificats per part d'alguns pobles consideri suficients els mínims vitals concedits a tots els altres?, ¿en què la intel·ligència humana, malgrat poder salvar tants malalts greus, s'inhibeixi davant l'obligació d'assegurar una alimentació adequada a les poblacions més vulnerables de la humanitat? No es podria arribar a aquesta situació sense haver comès greus errors d'orientació, encara que de vegades no fos més que per negligència o omissió; ja és hora de descobrir les fallades del mecanisme per tal de poder rectificar, o millor encara, redreçar totalment la situació. Perquè en darrer terme s'ha de satisfer el dret de cadascú a alimentar-se segons les necessitats específiques de la seva edat i activitat. Aquest dret es fonamenta sobre el destí primari de tots els béns de la terra a un ús universal i a la subsistència de tots els homes, per damunt de qualsevol apropiació particular».

Sap molt de greu constatar que les consideracions fetes aleshores per Pau VI davant dels mals del món continuïn tenint plena actualitat. És realment escandalós comprovar que, malgrat totes les bones intencions, la fam i la misèria colpegen cruelment avui dia 821 milions de germans nostres i no deixen de causar estralls en tantes parts del planeta.

Quina mena de sordesa afecta la humanitat, que no és capaç d'escoltar el crit apesarat dels pobres? Fa l'efecte que el dolor de moltes persones continua passant desapercebut, que la indiferència i l'egoisme aconseguen desbancar la solidaritat.

Tanmateix, no ens podem deixar vèncer pel pessimisme o la desídia. No és hora de fer-se el desentès o pensar que ja hi haurà algú que s'encarregarà de resoldre les desgràcies que abans com ara ens afligeixen. És temps d'actuar en positiu. Cadascú pot fer alguna cosa, cadascun de nosaltres pot fer una contribució, per humil que sigui. Una actitud esperançada, ben ar-

Els joves tenen la força i l'entusiasme per somiar un món diferent.

Fa l'efecte que el dolor de moltes persones continua passant desapercebut, que la indiferència i l'egoisme aconseguen desbancar la solidaritat

relada en la nostra fe i adequadament sostinguda per una profunda espiritualitat personal, ens ha de dur a canviar de rumb. Es tracta de coordinar esforços, englobar iniciatives, aplegar idees. No sobra ningú. Tothom és necessari. Els molts pocs sumen molt. És qüestió de compartir, d'estimar amb fets palpables i concrets, de fer propis els problemes dels nostres semblants. Tothom, organismes públics i persones privades. Entitats governamentals i corporacions de la societat civil, tots estem cridats a créixer en solidaritat i compromís en favor dels que no tenen recursos ni mitjans per dur una existència digna.

Fraternitat i inclusió

Sens dubte, la celebració litúrgica de Sant Pau VI ens ajudarà a recordar els anhels que tenia d'una societat més fraterna i menys excloent. També ens convidarà a demanar la seva intercessió per tota l'Església i la humanitat, precisament a ell, el Papa que va viure molt de prop els grans encreuaments del nostre temps. En aquest sentit, el seu exemple ens ha de guiar i inspirar. Per la seva mediació s'obtidran moltes gràcies i, entre elles, potser la d'una

Antòpia

humanitat amb dosis de solidaritat més grans i menys indiferent al problema sagnant de la fam al món.

Una de les preocupacions d'aquest sant Pontífex va ser la joventut. Amb el fi sentit intel·lectual que el caracteritzava, el papa Montini va intuir que entre els joves i l'Església s'estava creant un buit que podria tenir conseqüències molt greus per al futur del catolicisme al món occidental. Justament a ells, als joves, Pau VI va dedicar un paràgraf memorable dins del seu discurs amb motiu del XXV aniversari de fundació de la FAO, pronunciat el 16 de novembre del 1970. Són paraules que convé conservar, perquè no han perdut sentit: «Els joves en particular són els primers a entregar-se amb tot l'entusiasme i l'ardència de l'edat a una empresa a la mesura de les seves forces i de la seva generositat. Joves de països rics que senten tedi per manca d'un ideal digne de suscitar-los adhesió i galvanitzar les seves energies; joves de països pobres que es desesperen per no poder obrar d'una manera útil, per manca de coneixements adaptats i de la formació professional exigida: ningú no dubta que la conjunció d'aquestes forces juvenils pugui canviar el futur del món, si nosaltres els adults els sabem preparar per a aquesta gran obra, ensenyant-los

el camí, proporcionant-los els mitjans per consagrar-se amb èxit. És que no hi ha cap projecte capaç de suscitar l'adhesió unànime de tots els joves, rics i pobres, de transformar-los la mentalitat, de superar els antagonismes entre els pobles, de posar remei a les divisions estèrils, de realitzar en fi la instauració d'un món nou, fraternal, solidari en l'esforç perquè va unit en la persecució d'un ideal: una terra fecunda per a tots els homes?»

Que aquests joves —alegres, intrèpids, generosos i tenaços— als quals s'adreça també sovint el papa Francesc amb el seu propi llenguatge i amb una familiaritat notable, siguin els veritables artífexs d'un canvi radical del nostre món, de les nostres estructures i, sobretot, dels nostres cors, perquè s'acabin d'una vegada per sempre totes les visions esbiaixades i els interessos espuris, perquè la fam vagi desapareixent dels nostres pobles i perquè tot ésser humà pugui cobrir adequadament les seves necessitats més bàsiques. Confiem aquesta intenció a la mirada paterna de Joan Baptista Montini, de sant Pau VI, la memòria litúrgica del qual ens disposem a celebrar properament.

25 anys

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

L'hora del pati

Els dimecres a les 20 h
un programa adreçat a educadors
dirigit per Jordi Cabanas i Raül Adames

SEGUEIX-NOS

Barcelona 106.6 / Tarragona 100.6 / Girona 103.4 / Lleida 91.5 / Catalunya Central 93.7 / Vic 98.4
Tortosa 90.1 / El Garraf 96.8 / La Cerdanya 104.4 / La Seu d'Urgell 105.0 / Andorra 107.5

COMENTARI DE LA PARAULA

Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres

El text a comentar és molt breu, però en contrapartida és molt dens i innovador. Per primera vegada Jesús, preveient la desfeta del cercle dels Dotze per la defecció de Judes, els imparteix «un manament nou», posant-lo en relleu en anticipar-lo al verb «us dono» que regeix la frase, ordre de les paraules que els traductors no solen respectar. La glorificació del Fill de l'home, representant del nostre llinatge humà, coincideix amb el moment més crític de la relació de Jesús amb els Dotze: «Un de vosaltres em

trairà.» Simó Pere pretenia escatir-ho preguntant-li per senyes al Deixeble que recolzava sobre el pit de Jesús qui seria aquest de qui aquest els parlava. Però ni Jesús ni el Deixeble estimat li revelaran el nom, evitant que es produís un bany de sang (Jn 13,21-28). Jesús posa els deixebles en el mateix nivell que els dirigents jueus, fariseus i summes sacerdots, que el volien detenir: «Em buscareu i, tal com vaig dir als jueus: "On vaig jo, vosaltres no hi podeu venir", ara us ho dic també a vosaltres.» El camí que Jesús va traçant no té res a veure amb la violència dels dirigents jueus que el volien detenir ni amb la que pretendran desplegar els seus deixebles per alliberar el poble dels romans. L'única manera de desactivar qualsevulla violència és la llei de l'amor al pròxim. No és nova aquesta llei, però Jesús ara l'en-

GLÒRIA MONÉS

carna en la seva manera d'actuar: «En això, *en efecte*, tots coneixeran que sou els meus deixebles, si us teniu amor entre vosaltres.» Aquest manament nou Jesús el desenvoluparà més endavant: «Aquest és el meu manament, que us estimeu els uns als altres, tal com jo us he estimat. Un amor més gran que aquest ningú no el té, que doni la seva vida pels seus amics... Això us mando: estimeu-vos els uns als altres (Jn 15,12-13.17). Fins ara no havia parlat mai d'aquest «nou manament» i, en canvi, a partir d'ara hi insistirà obsessionat. La majoria dels Dotze, igual que els dirigents jueus, no han comprès encara el seu projecte.

JOSEP
RIUS-CAMPS

Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI
RICART
Claretià i bibliista

Per què l'evangeli de sant Joan fa servir un llenguatge tan enigmàtic? (i III)

A l'evangeli de Joan els fets de la Passió, la mort i la Resurrecció de Jesús són bàsicament els mateixos que expliquen els altres evangelis, però la perspectiva és diferent: Jesús controla plenament la situació i avança amb decisió cap a la creu, el lloc de la seva victòria i la seva glorificació. La imatge de Jesús que es desprèn de l'evangeli de Joan accentua que ell és realment l'enviat de Déu i el camí adequat per arribar a Déu. Jesús no parla tant del Pare i del Regne com en els evangelis sinòptics, sinó que sol parlar d'ell mateix, i ho fa amb comparacions que van descrivint la seva veritable identitat, amb la fórmula «Jo soc...»: la Resurrecció, la vida, el camí, el bon pastor, la llum del món... La finalitat de l'evangeli de Joan no és tampoc donar informació històrica sobre Jesús, sinó portar els lectors a creure en ell. Creure en Jesús és la manera de tenir la vida veritable. Com diu Joan, al final del capítol 20, ha redactat el seu escrit «perquè cregueu que Jesús és el Messies, el Fill de Déu, i, creient, tingueu vida en el seu nom». Llegir avui l'evangeli de Joan ens posa en contacte amb un Jesús gloriós i atractiu, un Jesús que és realment home com nosaltres però que és alhora la presència de Déu en la història i, per tant, que es converteix per a nosaltres en camí d'accés a Déu, a l'autèntica veritat sobre la vida, el món i la història que en el fons del nostre cor desitgem conèixer. L'evangeli de Joan ens mostra el veritable rostre de Déu, manifestat en Jesús.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge V de Pasqua

Lectura primera

Ac 14,21b-27

Anunciaven a la comunitat tot el que Déu havia fet junt amb ells

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pau i Bernabé se'n tornaren a Listra, a Iconi i a Antioquia. Confortaven els convertits de nou i els exhortaven que es mantinguessin fidels a la fe. Els recordaven que per entrar al regne de Déu hem de passar per moltes tribulacions. Ordenaren preveres en cadascuna de les comunitats, i amb pregàries i dejunis els encomanaren al Senyor, en qui havien cregut. Continuaren el seu viatge a través de Pisídia i arribaren a Pamfília. Després d'anunciar a Perga la paraula, baixaren a Atàlia, i d'allà se'n tornaren per mar a Antioquia, des d'on la comunitat els havia confiat a la gràcia de Déu perquè duguessin a terme l'obra que acabaven d'acomplir. Així que arribaren, reuniren la comunitat per anunciar-los tot el que Déu havia fet junt amb ells, i que Déu havia obert les portes de la fe als qui no són jueus.

Al·leluia

Jn 13,34

Us dono un manament nou, diu el Senyor: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat.

Salm responsorial

144

El Senyor és compassiu i benigne, lent per al càstig, gran en l'amor. El Senyor és bo per a tothom, estima entranyablement tot el que ell ha creat.

R. Beneiré el vostre nom per sempre, Déu meu i rei meu.

Que us enalteixin les vostres criatures, que us beneixin els fidels; que proclamin la glòria del vostre Regne i parlin de la vostra potència. **R.**

Que facin conèixer als homes les gestes del Senyor, la magnificència gloriosa del seu Regne. El vostre Regne s'estén a tots els segles, el vostre imperi, a totes les generacions. **R.**

Evangelí

Jn 13,31-33a.34-35

Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

Quan Judes va ser fora del cenacle, Jesús digué: «Ara el Fill de

Lectura segona

Ap 21,1-5a

Déu ens eixugarà dels ulls totes les llàgrimes

Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan:

Jo, Joan, vaig veure un cel nou i una terra nova. El cel i la terra d'abans havien desaparegut, i de mar ja no n'hi havia. Llavors vaig veure baixar del cel, venint de Déu, la ciutat santa, la nova Jerusalem, abillada com una núvia que s'engalana per al seu espòs, i vaig sentir cap a l'indret del tron una veu forta que cridava: «És el tabernacle on Déu es trobarà amb els homes. Viurà amb ells, ells seran el seu poble i el seu Déu serà Déu-que-és-amb-ells. Els eixugarà totes les llàgrimes dels ulls i no existirà més la mort, ni dol, ni crits, ni penes. Les coses d'abans han passat.» Llavors el qui seia al tron afirmà: «Jo faré que tot sigui nou.»

l'home és glorificat, i Déu és glorificat en ell. Si Déu és glorificat en ell, és que també Déu el glorificarà en Déu mateix, i el glorificarà ben aviat.» Fillets, és per poc temps que encara estic amb vosaltres. Us dono un manament nou: que us estimeu els uns als altres. Tal com jo us he estimat, estimeu-vos també vosaltres. Per l'estimació que us tindreu entre vosaltres tothom coneixerà si sou deixebles meus.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAL I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 1)

Maig

19. DIUMENGE

Diumenge V de Pasqua, Blanc.
Lectures: Fets 14,20b-26 / Salm 144 / Apocalipsi 21,1-5a / Joan 13,31-33a.34-35
SANTORAL: Celestí V, p.; Ciríaca; Francesc Coll, prev. i fund.

20. DILLUNS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 14,5-18 / Salm 113 / Joan 14,21-26. O bé: *Sant Bernardí de Siena* (ML), Blanc.
SANTORAL: Baldiri, mr.; Basilissa, vg.; Hilari i Silvi, b.

21. DIMARTS

Fèria, Vermell. Lectures: Fets 14,19-25 / Salm 144 / Joan 14,27-31a. O bé: *Sant Cristòfor Magallanes* (ML), Vermell.
SANTORAL: Beat Francesc Jägerstätter, mr.; Secundí, mr.; Torquat, mr.; Virgínia, viuda.

22. DIMECRES

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 15,1-6 / Salm 121 / Joan 15,1-8. O bé: *Santa Rita de Càssia* (ML), Blanc. Barcelona, Tarragona i Vic: *Santa Joaquina de Vedruna* (MO), Blanc.
SANTORAL: Ató, b.; Júlia, vg. i mr.; Quitèria, vg. i mr.

23. DIJOUS

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 15,7-21 / Salm 95 / Joan 15,9-11
SANTORAL: Desideri, b.; Joan Baptista de Rossi, prev. fund.

24. DIVENDRES

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 15,22-31 / Salm 56 / Joan 15,12-17
SANTORAL: Genadi, b.; Susanna i Afra, mr.; beat Joan Prado, prev. i mr.; Vicenç de Lerins, prev.

25. DISSABTE

Fèria, Blanc. Lectures: Fets 16,1-10 / Salm 99 / Joan 15,18-21. O bé: *Sant Beda el Venerable* (ML), Blanc; *Sant Gregori VII* (ML), Blanc; *Santa Maria Magdalena de Pazzi* (ML), Blanc.
SANTORAL: Magdalena Sofia Barat, rel. i fund.; Urbà I, p. i mr.; Vicenta Maria López Vicuña, rel. i fund.

El Sant 21 MAIG

Beat Francesc Jägerstätter

El cristianisme no és conciliable amb els règims polítics que anul·len la persona humana i que no reconeixen la dignitat que té. Per això van ser diversos els cristians de diferents confessions que es van oposar obertament al nazisme i que van arribar a donar la vida per defensar la veritat. Un d'ells va ser el beat Francesc Jägerstätter (1907 – 1943).

Pertanyent a una família de pagesos pobres d'Àustria, va treballar al camp i a diverses fàbriques de la veïna Baviera. En casar-se amb una catòlica molt practicant, el beat Francesc Jägerstätter va freqüentar cada vegada més la litúrgia i va acabar exercint de sagristà de la parròquia. Quan l'Alemanya nazi es va annexionar Àustria l'any 1938, el nostre beat es va oposar obertament al nou règim. El 1943, en ser cridat a files en plena guerra, es va negar a posar-se a les ordres dels nazis i va ser arrestat. El temps que va estar a la presó el va passar pregant, animant els altres presos i escrivint cartes i assajos. jutjat i trobat culpable, finalment va ser executat. El papa Benet XVI el va beatificar l'any 2007.

Mostrar - ocultar

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Professor de l'Institut Superior
de Litúrgia de Barcelona

En la nostra comunicació amb els altres no solament revelem allò que ens identifica o que pensem, també ocultem. Paradoxalment, amagar és un mecanisme útil de comunicació. No ens referim aquí a una ocultació dolosa, amb ganes d'enganyar l'altre, sinó aquella que podríem anomenar parenta de la discreció o, si voleu, defensora dels matisos, tot cercant una imatge més ajustada a la perfecció.

Totes les famílies litúrgiques, hereves de grans tradicions espirituals i, alhora, creadores d'espiritualitat, saben fer el que intentem explicar ara, de manera que la relació entre el creient i el qui es l'interlocutor per excel·lència en una acció litúrgica —Déu— es produeixi satisfactòriament.

Intentem concretar. La nostra fe és sacramental. Arribem a les realitats invisibles a través de les visibles, segons el famós aforisme llatí *per visibilia ad invisibilia*. A través, doncs, de la santa humanitat —visible— de Crist som omplerts de la seva gràcia divina —invisible—; humanitat que ara és tangible en els sacraments de la santa Església. Però, preguntem-nos: Jesús, imatge visible del Déu invisible, com indicà ell mateix a Felip: «Qui m'ha vist a mi ha vist el Pare» (Jn 14,9), fou exhaustiu en la revelació de la seva persona?

És cert que la gran majoria dels seus signes, manifestadors de la missió redemptora, els realitzà públicament i, alguns, fins i tot davant la multitud. Però també ho és que els misteris definitius

de la salvació foren viscuts pel Senyor en una —de vegades fins i tot escandalosa— ocultació. Pensem en la Passió i Crucifixió. Allí hi havia molt més del que hom contemplava. I la Resurrecció? S'esdevingué en el cor de la nit; el Pregó pasqual canta poèticament que només ella —la nit— en fou testimoni.

Tot això té un clar ressò en els ritus litúrgics. Els ministres sagrats de les litúrgies orientals, ocultant-se darrere l'iconòstasi en el moment central —la pregària eucarística— no estan obrant de la mateixa manera, com portats a imitar un delicat pudor diví? I, encara: el fet que els ministres —també a Occident— revesteixin uns ornaments sagrats, no representa, així mateix, una voluntat d'ocultar-se com a individus, a fi que només es mostri el veritable i etern Sacerdot? Podríem multiplicar els interrogants.

És cert que, entre nosaltres, una esbiaixada interpretació de la reforma conciliar ha entès que tot s'havia de mostrar sense vels, apostant per una exhibició completa dels ritus. On s'ha fet així, s'han comunicat millor els misteris de la salvació? La situació real, en moltes esglésies de les societats occidentals, no sembla que ho avaluï. És allò que expressà un agut teòleg: «Ara, en la litúrgia, tot és tan clar que no s'entén res.» Cal, doncs, no descurar el binomi «mostrar - ocultar», en la línia de la revelació divina, a fi de comunicar adequadament en el context de la sagrada litúrgia.

Foto del grup.

Tridu pasqual a Peralta de la Sal

JOSEP MARIA MARBÀ

Com fem sempre i, per tretzè any consecutiu (del 18 al 22 d'abril), vam anar a un santuari i orde religiós diferent, per tal de conèixer la varietat de carismes de l'Església. Vam escollir el santuari de Sant Josep de Calassanç, fundador dels escolapis, a Peralta de la Sal (Osca). La comunitat està formada per sis escolapis, que s'encarreguen de dinou paròquies. El nostre grup era d'onze persones.

Dijous Sant

El vam celebrar a la capella dels Màrtirs. Era petita, acollidora i en una urna es guardaven les restes de quatre escolapis assassinats durant la cruel guerra del 36.

A les 17h, l'Ofici del Sant Sopar. El sacerdot que el presidia feia una explicació abans de llegir les lectures i l'Evangelí, com a preludi del que es llegiria.

Assistiren uns vint feligresos.

Divendres Sant

Laudes a la Capella.

A la tarda, litúrgia pròpia del dia i, a les 22.30 h, processó del Sant Enterrament.

Dissabte Sant

A les 22 h, la Vetlla Pasqual, concelebrant tres escolapis.

Una de les lectures la va fer un membre del grup, cosa que ens va alegrar. Després, una vegada beneïda l'aigua, el celebrant va passar, persona per persona, aspergint l'aigua i, a les parelles, els deia: «*Que el Señor les bendiga a los dos.*»

Diumenge de Pasqua

Vam visitar la catedral de Montsó, coincidint amb la processó del Ressuscitat.

Dilluns de Pasqua

Va ser el dia de tornada a les nostres llars.

Si algun lector estigués interessat a afegir-se al grup, pot contactar amb: jmmarba@hotmail.com.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Quin diàleg?

Sento a parlar molt de diàleg però veig tot el contrari. És inaudit el nivell de mala educació al qual hem arribat. Només hem de veure entre polítics com es maltracten i s'insulten... A un altre nivell, es parla de diàleg amb membres d'altres religions i veiem terrorisme i atemptats. Em pregunto si el diàleg és possible i si serveix per a alguna cosa.

Bona pregunta i reflexió. Certament, seria una pena que abandonéssim l'esperit i la voluntat de diàleg. Quan s'abandona el diàleg s'impossibilita la convivència i s'imposa la llei del més fort. Seria bo començar reflexionant sobre el significat de la paraula *diàleg*. Mot d'origen grec que molts interpreten com «a través de la paraula». En aquest sentit *diàleg* s'interpreta com «parlar entre nosaltres». I crec que aquest és un significat pobre perquè es tradueix *logos* per *paraula* quan el seu significat és molt més ric. De fet, parlar per parlar sense més, sovint no condueix enlloc. *Logos* apunta a un parlar amb certes característiques. Per als antics grecs, el *logos* venia a ser el principi d'intel·ligibilitat de la realitat i, per tant, apuntava a un raonament la meta del qual és la veritat. I això és el que cal recuperar per a un diàleg fructífer en tants àmbits: raó i veritat i des d'una perspectiva d'humanisme cristià, i hi hauríem d'afegir respecte i caritat. Aleshores sí que el diàleg resulta fructífer i ajuda a construir i avançar. Efectivament, com vostè observa, molts discursos polítics que escoltem amb immensa paciència pateixen de manca de raonament, d'afany de la veritat i, sobretot, de respecte i caritat. Crispem i enfrontem i, lluny d'ajudar a la convivència, susciten animadversió i odi. Traspuen tòpics, mitges veritats, manipulació i, sobretot, molta passió en el pitjor sentit del terme. Gran part de l'espectacle polític que vivim em recorda el món dels sofistes i dels cíncics. La raó, la veritat i el bé han de ser els elements fonamentals d'un diàleg autèntic. Capacitat benevolent d'escolta i acollida. I, en aquesta perspectiva, no podem renunciar mai al diàleg a pesar de tantes respostes irracionals i brutals. Dialogar és tan necessari com difícil però no hi ha cap més camí sensat.

PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Recordant Cristina Kaufmann

El 12 de maig del 1984, ha plogut molt, la periodista Mercedes Milá, en un programa d'entrevistes de televisió, presentava Cristina Kaufmann, monja carmelita, per demostrar en directe «què era allò de pregar». I la monja va fer pregar mitja Espanya, amb tota naturalitat i espontaneïtat. Aquell programa va ser impac-tant i, per això, l'evocuem ara en un altre aniversari.

Alta, rossa, prima, d'ulls blaus i mirada de cel, parlava cinc idiomes i sempre va ser una dona apassionada per la cultura. Acostumava a dir que les seves aficions eren «el diàleg ininterromput amb Déu, conviure amb les germanes, la lectura i la música». I afegia: «Durant una època vaig escriure poesia. Procuo viure lliurada cada moment del dia... I soc feliç.» Va portar la seva feina carismàtica a la renovació del Carmel descalç, després del Concili Vaticà II. Entre els nombrosos llibres i publicacions destaca *El rostro femenino de Dios*.

En ella, tot responia a la crida de l'Estimat, fins i tot en la nit obs-cura de l'esperit. A la seva cel·la hi tenia una targeta clavada a la paret: «*Nur Gott...*» Evoca els versos de Teresa de Jesús: «*Solo Dios basta*.»

Va morir poc temps després, dolçament i silenciosament. Abans de morir va dir a les ger-manes: «Us estimo molt i us vull dir moltes coses, però no tinc força. Us deixo només unes pa-raules: Déu és amor. Soc molt pobra, em sento pobra, però tinc Déu i us el dono.»

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Benaurances i discurs populista

Voldria felicitar-vos per la publi-cació del reportatge *Vot responsable a la llum de la fe* (número 2.067), del periodista Joan Andreu Parra. Certament, en el moment actual d'auge de partits populistes amb un discurs clarament xenòfob és més necessari que mai apel·lar a l'Evangelí i al missatge de Jesús. En aquest sentit, trobo molt il·lus-tratiu el comentari de l'escriptor portuguès Gabriel Magalhães en relació amb les benaurances: «Les benaurances són tot el contrari del discurs populista. Pocs missatges hi ha més sincers i directes que el cristianisme i, per tant, el cristia-nisme no pot estar al costat dels populismes que ho prometen tot sense poder garantir res.» I afegeix que «el cristianisme planteja coses que, d'entrada, afirma que són difi-cils —l'amor, carregar amb la creu, la via estreta, servir i lliurar-se als al-tres, fins i tot, si cal, patir— i això és una assegurança de versemblança per a qui escolta el missatge cris-tià». Davant de les properes elec-cions al Parlament Europeu hem de rumiar molt bé què fem amb el nostre vot.

MARIA TAVERNER
Girona

Encara hi ha jovent que diu «Jesús»

Aquest hivern vaig fer un curset d'ordinador organitzat per a gent gran. Entre els assistents hi havia moltes persones constipades i se sentia molta tos i esternuts.

El professor era un xicot de vint-i-set anys i cada vegada que sentia un esternut deia «Jesús». Així era, com en aquest cas, jo ho havia après a casa meva dels meus pares i avis.

A mi no em molesta que, quan esternudo, em desitgin «salut», com s'acostuma a fer ara i encara més a la meua edat, però el nom de «Jesús» no em fa cap nosa, més aviat al contrari.

LLUÍS SOLDEVILA MOMINÓ
Manresa

La veritat als debats

Aquests dies he sentit molts de-bats i la sensació que n'he extret és de desesperança per al futur. Hi ha moltes coses que em desagraden però, sobretot, el menyspreu per la veritat. La mentida s'ha convertit en un mal social que hem d'erradi-car a tots els nivells, però el més important és que no la utilitzin els que han de dirigir la societat. Mol-tes vegades hem vist que es donen xifres sobre l'atur, l'economia, els dèficits, la corrupció, etc., total-ment diferents segons el líder que les denuncia i, a més, és censurat pels diaris on el periodista (segons la seva tendència) hi aboca unes xifres diferents. Això s'assembla a les dades facilitades després d'una manifestació, que ens fan riure tant.

Però, quan aquest mètode l'uti-litzen els líders que aspiren a go-vernar, el que produeix és decepció i tristesa. També menteixen quan se'ls pregunta pels pactes, pels projectes, pels acords, etc., que són fonamentals però que no els convé d'explicar. L'enginyeria que utilitzen per «fugir d'estudi» és tan ridícula que encara et fan sentir pitjor perquè es creuen que som uns babaus manipulables. Prego als assessors d'imatge que, en comptes de preocupar-se tant per crear ídols falsos, utilitzin la realitat i la veritat en els seus as-sessoraments.

PILAR PEÑA SAIZ
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Amics de Sant Pau de Riu-sec reivindica la importància d'aquest temple romànic del Vallès

Una església romànica rescatada de l'oblit

EDUARD BRUFAU
Sabadell

De vegades hi ha veritables joies del nostre patrimoni cultural i religiós que es troben als llocs més impensats. Als afores de Sabadell, atrapada entre el trànsit de la C-58, diversos centres comercials, l'aeroport i una depuradora, s'amaga discretament l'església de Sant Pau de Riu-sec. Es tracta d'una construcció romànica del segle XI que té el valor afegit de posseir tot al voltant un jaciment arqueològic romà i medieval, del qual han sortit objectes tan curiosos com una guardiola de ceràmica del segle XIII. L'edifici actual va ser consagrat fa gairebé mil anys, el 1054, pels bisbes de Barcelona i Narbona, i en segles posteriors va pertànyer al templers, així com a l'orde de San Joan de Jerusalem. Actualment està dessacralitzada i no s'hi celebra culte.

A causa de la importància artística i històrica que té, l'edifici es troba protegit com a Bé Cultural d'Interès Local. Malgrat aquesta protecció legal de què gaudeix, l'església els darrers anys ha patit diversos actes vandàlics. Per aquest motiu, l'any 2015 un grup de ciutadans de Sabadell van fundar l'associació Amics de Sant Pau de Riu-sec, la presidenta de la qual és Francina Carenas. Les diferents administracions públiques han dut a terme diverses actuacions en aquest conjunt patrimonial i hi han invertit, però des de l'entitat

consideren que no s'ha fet prou, i que actualment l'església es troba en un estat d'abandonament. Jordi Félez, vocal d'Amics de Sant Pau de Riu-sec, afirma que «la situació actual del complex és lamentable: els treballs d'excavació han estat aturats; el que havia de ser un pol d'interès arqueològic, oblidat; els límits de l'àrea reservada han estat reduïts i no s'han materialitzat els compromisos de suport econòmic en el seu dia establerts».

Preservar el conjunt i donar-lo a conèixer

Amics de Sant Pau de Riu-sec es proposa quatre objectius bàsics: estimular i vetllar per la preservació i conservació de l'edifici i l'entorn; donar a conèixer i difondre la història i l'actualitat de l'església de Sant Pau de Riu-sec; fomentar l'estudi arqueològic del complex i aconseguir que el temple pugui tornar a ser un espai de culte. Jordi Félez explica que la importància del conjunt mereixeria molta més atenció per part de l'administració: «La rellevància arqueològica de les troballes es va considerar

**AMICS DE SANT PAU
DE RIU-SEC**

Tel. 936 927 489 / 937 251 441
a/e: fcarenas@gmail.com

L'església és romànica i data del segle XI.

de primer ordre i per això es va aprovar un pla director de conservació i ampliació dels treballs arqueològics realitzats. El pla va ser aprovat per l'Ajuntament de Sabadell, els professionals arqueòlegs implicats i la secció d'arqueologia del Departament d'Història de la UAB. Malgrat l'èxit de les primeres excavacions, sorprenentment, aquests estudis van ser paralitzats per part de l'anterior consistori. Cal remarcar que l'àrea estudiada fins ara representa només una mínima part del jaciment, i ara la seva conservació es troba amenaçada.»

L'associació Amics de Sant Pau de Riu-sec organitza nombroses activitats per donar a conèixer l'església i el jaciment al públic en general, com ara un concurs de fotografia, conferències, taules rodones, concerts i actuacions teatrals. També editen un butlletí que aquest mes de maig ha arribat al número 30. Però l'acte més significatiu és l'aplec anual, a la mateixa església de Sant Pau de Riu-sec, al qual s'adhereixen una trentena d'entitats culturals i veïnals i hi solen participar un mínim de 400 persones. El moment

central és la celebració d'una eucaristia, seguida de diverses actuacions musicals. Enguany l'aplec, que arriba a la quarta edició, té lloc el diumenge 19 de maig i la missa és presidida pel bisbe auxiliar de Terrassa, Mons. Salvador Cristau.

De cara al futur, Amics de Sant Pau de Riu-sec ja pensa en diversos projectes per difondre el coneixement d'aquesta església: «La nostra entitat», explica Jordi Félez, «ha proposat també fer una via d'accés per a vianants i bicicletes des de Sabadell fins a Sant Pau de Riu-sec i es pensa a donar vida a la rectoria adjacent a l'església per poder realitzar programes educatius que ja estan preparats». Amb totes aquestes activitats s'espera que Sant Pau de Riu-sec i l'entorn siguin completament rehabilitats i que tard o d'hora l'interior de l'església recuperi la funció per a la qual va ser construïda, la celebració de l'eucaristia.

Actualment, la seva escola necessita alguna cosa més que el millor especialista en neteja

Lunet consulting
LA CONSULTORIA ESPECIALISTA EN FACILITIES SERVICES

LUNET som especialistes en neteja i facility services per a escoles. La part d'ara, també consultors. Amb LUNET CONSULTING neix la 1a Consultoria Especialista, un nou model millor adaptat a les noves necessitats de la seva escola. Parlene? Truquin al 902 010 977 o entri a www.lunetconsulting.es i un dels nostres consultors li farà una proposta sense compromís.

MACIÀ GRAU
Barcelona

El cardenal Omella mostra el seu suport a la iniciativa del Síndic de Greuges de crear una comissió per prevenir i reparar els abusos

L'Església catalana, disposada a aclarir tots els casos d'abusos a menors

Amb l'objectiu de prevenir i reparar els abusos sexuals a menors que recentment s'han descobert dins l'Església, el dimarts 7 de maig el Síndic de Greuges va anunciar la creació d'una comissió que oferirà atenció especialitzada a les víctimes i les assessorarà en els aspectes jurídics. Aquesta iniciativa, a banda de centrar-se en l'ajuda als afectats, també inclou una petició a tots els bisbats catalans perquè aportin tota la informació necessària per tractar cada cas i, d'aquesta manera, aconseguir la major transparència possible.

Després de conèixer la notícia, l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, es va reunir amb el mateix Síndic per expressar-li la voluntat de l'Església per cooperar i aclarir tots els casos d'abusos, i posteriorment va oferir una roda de premsa a l'arquebisbat per explicar quina és la seva postura sobre la mesura que ha proposat el Síndic.

CARDENAL OMELLA
«Sempre hem tingut una bona disposició per aclarir els fets d'abusos i ajudarem que es compleixin les sentències vinguin d'on vinguin»

L'objectiu principal, erradicar la xacra dels abusos

Des de l'inici de la seva intervenció, el cardenal Omella va mostrar el seu suport a la iniciativa del Síndic de Greuges i va destacar que l'Església sempre ha estat oberta a treballar conjuntament amb totes les institucions per erradicar la xacra dels abusos sexuals: «Nosaltres sempre hem tingut una bona disposició per aclarir els fets d'abusos, i ajudarem que es compleixin les sentències vinguin d'on vinguin.» Com va explicar el mateix cardenal, la prioritat que s'han marcat tots els bisbats és la de seguir la línia establerta per la Santa Seu: «Volem continuar fent un seguiment tal com la Santa Seu ens va marcant, per treballar en una millor prevenció i ajudar psicològicament tant les víctimes com els abusadors.»

És precisament gràcies als protocols establerts des del Vaticà que l'Església pot garantir l'aplicació de l'estat de dret i a la vegada estableix la comunicació amb les autoritats judicials competents, un fet que el cardenal Omella també va aclarir

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

davant dels mitjans de comunicació: «Les directrius establertes per la Santa Seu són molt estrictes i obliguen a posar en coneixement de les autoritats judicials qualsevol denúncia que arribi a un tribunal eclesial que comporti un delictes.»

En aquest sentit, el 9 de maig el papa Francesc va promulgar el *motu proprio Vos estis lux mundi* que obliga sacerdots i religiosos a denunciar de forma immediata els abusos, imposa mesures per evitar l'encobriment i estableix canals de denúncia per a les víctimes.

Sorpresa davant d'una comissió que només tindrà en compte l'Església

Un dels moments més destacats de la intervenció va ser quan el cardenal Omella es va mostrar sorprès pel fet que la Comissió només tingui en compte els abusos dins l'Església i no els d'altres estaments de la societat: «M'ha sorprès que un defensor del poble només investigui l'Església catòlica, ja que els abusos també estan presents en altres estaments de la societat; hem de tenir una mirada més àmplia.» Com va explicar el cardenal, la prioritat hauria de ser la de defensar totes les víctimes: «Hem d'erradicar el mal i protegir les víctimes, no només perseguir certs estaments.» Aquesta mateixa opinió la va traslladar Omella a Rafael Ribó durant la seva reunió prèvia, quan li va deixar clar que «no li semblava bé que la comissió es creés només per tractar els abusos dins l'Església».

D'altra banda, l'arquebisbe de Barcelona va aprofitar la roda de premsa per recordar la tasca que segueixen fent molts preveres i religiosos: «Tenim persones amb una gran generositat que treballen cada dia per fer arrelar bé els valors morals.» Per aquest motiu, va recordar la importància de mantenir sempre la presumpció d'innocència.

El cardenal Omella i Ramon Ollé, durant la roda de premsa del 7 de maig.

VEREMUNDO
velón veremundo lo mejor del mundo

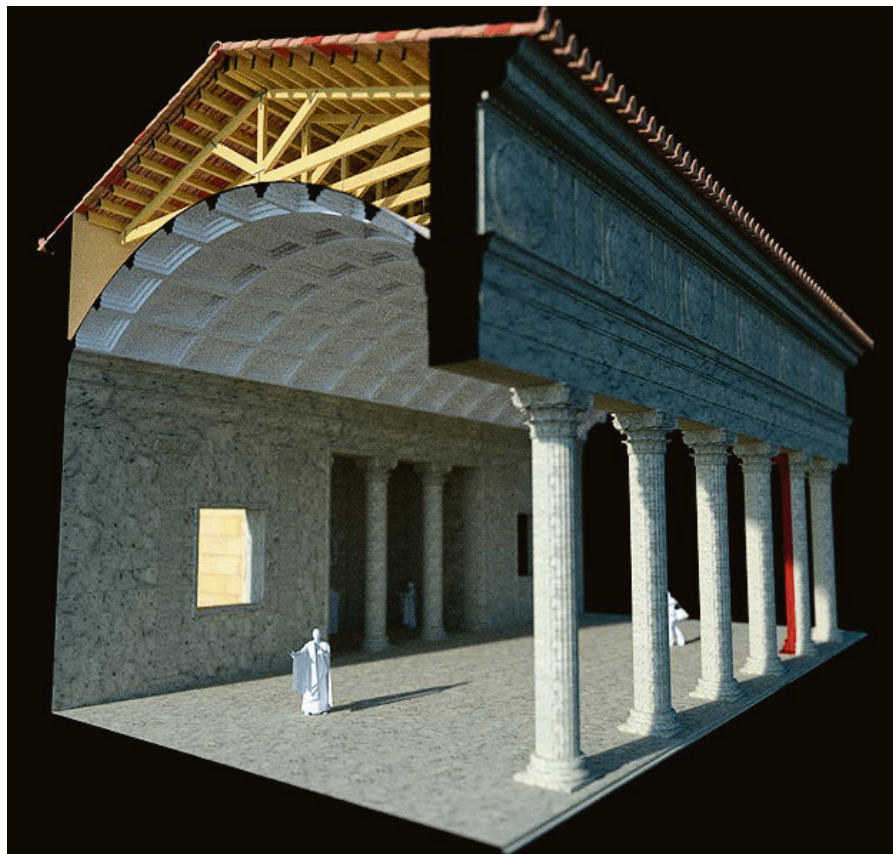
Distribuidor exclusivo para España de **SLABBINCK**

veremundo@veremundo.com - www.veremundo.com

Partida Panecles, s/n. - Apdo. Correo 19 - 46850 ALBAIDA (Valencia) - Tel.: 962 900 971 - Fax: 962 901 362

JOAN BORONAT

Model 3D de les estructures romanes de l'interior del Museu Bíblic Tarraconense

Recreació d'una part del Temple d'August.

Les restes d'època romana que es conserven a l'interior del Museu Bíblic Tarraconense, situat a la Part Alta de la ciutat de Tarragona, han recuperat l'estructura original. Ho ha possibilitat la realització d'un model en 3D per experts de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC) i la Universitat d'Alacant. La construcció virtual és el resultat del projecte final del màster presentat per l'arqueòloga Sílvia Fibla.

Ara, doncs, es pot veure una recreació de com era una part del Temple d'August, fa més de dos mil anys, centrada fonamentalment en la interpretació de les estructures que es conserven a l'interior de l'esmentat espai museístic.

Ha estat possible després que les excavacions arqueològiques determinessin que part de les sales s'ubiquen a l'antic pòrtic del recinte de culte del temple, i que a la sala dedicada a la Judea Romana hi havia una de les exedres d'aquest conjunt religiós de l'època romana. D'aquesta exedra se'n conserva tota la fonamentació amb murs de 2,40 m d'ample i 5 m d'alçada.

El material es projecta a les dependències del museu i també s'hi pot accedir a través de la web i de la plataforma Sketchfab, que permet visualitzar i compartir 3D en línia. El disseny del model és fruit de dos anys de treball de Sílvia Fibla, que ha comptat amb la col·laboració dels arqueòlegs Andreu Muñoz, director del Museu Bíblic, i de Josep Maria Puche, de la Unitat de Documentació Gràfica de l'ICAC i director del treball d'investigació realitzat per Fibla.

Fibla ha afirmat que la maqueta de l'antic Temple d'August, exposada al Museu Bíblic, «ha estat una de les principals fonts de documentació». Va permetre «dibuixar» com era el porticat, d'11 m d'ample, així com l'exedra, de 7,5 m d'ample. Les dimensions dels carreus, el color i la textura dels diferents materials són apreciables en el resultat final.

Per la seva part, Andreu Muñoz ha subratllat que «el Museu Bíblic està en un edifici que ens dona moltes sorpreses», ubicat en un sector de la ciutat «on es troba la síntesi de l'acròpolis de Tarragona, la seva transformació i metamorfosi».

IV EDICIÓ
**Premios
Fundación DomusVI**

Los Premios Fundación DomusVI se conceden con el objetivo de reconocer el compromiso social de personas e instituciones que contribuyen a mejorar la calidad de vida de las personas mayores y en situación de dependencia, y hacen del mundo un lugar mejor.

**50.000 €
en premios**

Fundación DomusVI

Los proyectos presentados a los Premios Fundación estarán incluidos en una de las siguientes categorías:

- 1 **Escuelas Primaria y Secundaria**
Nuestros abuelos
- 2 **Bachillerato- FP**
Trabajo o proyecto de investigación sobre las personas en situación de dependencia
- 3 **Colectivo de mayores**
Personas mayores activas y solidarias
- 4 **Profesionales del sector**
Mejor práctica en el cuidado de personas
- 5 **Medios de Comunicación**
Mayor y sensibilidad hacia las personas mayores o en situación de dependencia
- 6 **PREMIO ESPECIAL**
a la Innovación en el sector sociosanitario

¡Inscríbete! Pide más información en domusvi.com/fundacion 900 45 65 85

ESA: David Ducros

L'Agència Espacial Europea prepara la missió e.Deorbit per eliminar les deixalles orbitals.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El problema de les deixalles espacials

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Probablement molts dels nostres lectors no es deuen haver fet càrrec del que vol dir «deixalles espacials» en llegir el títol de l'article d'aquesta setmana. Hem de dir que amb aquesta denominació s'indica el conjunt d'objectes que es troben en òrbita de la Terra provinents dels llançaments a l'espai de satèl·lits i de coets per part de les agències espacials. El seu nombre ha crescut tant que ja podem parlar de problema i de cercar-hi la solució.

Actualment orbiten al voltant nostre 3.600 satèl·lits artificials, dels quals ja només 1.100 romanen operatius. Recordeu que fa més de 60 anys que s'inicià la carrera espacial i s'han llençat a l'espai més de 4.900 coets portadors d'aquests satèl·lits o del que sigui. Com sabeu, tot coet ocasiona unes deixalles que poden convertir-se en fragments metàl·lics en òrbita terrestre. S'ha fet un càlcul amb tota regla que ha donat que tenim uns 750.000 objectes de més d'un centímetre de llargada (i que poden arribar també a més d'un metre) girant a l'entorn del nostre planeta. Això vol dir 6.300 tones de deixalles espacials. I és ben clar que constitueix un conjunt perillós per als satèl·lits operatius i, fins i tot, per als astronautes.

Com veieu, la humanitat no tan

sols contamina els oceans de la terra amb els plàstics, l'aire terrestre amb les combustions i els terrenys amb deixalles contaminants, sinó també l'entorn astronòmic del nostre planeta amb els seus llançaments a l'espai. És hora de prendre'n consciència per posar-hi remei. Per això ja hi ha qui ha començat a fer-hi alguna cosa. L'Agència Espacial Europea (ESA) prepara una missió, que anomena e.Deorbit, per retirar satèl·lits que han quedat fora de servei i també altres deixalles orbitals. Veurem si això serà una realitat ben aviat. D'altra banda, els EUA fan un seguiment de més de 17.000 objectes potencialment perillosos. I s'ha establert també que, d'ara en endavant, sigui obligació per als estats que tot satèl·lit posat en òrbita abandoni la seva òrbita al final de la seva vida útil.

Crec que val la pena que tothom conegui aquesta realitat de com van les coses al nostre entorn espacial.

FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA
Arxiver dels Caputxins

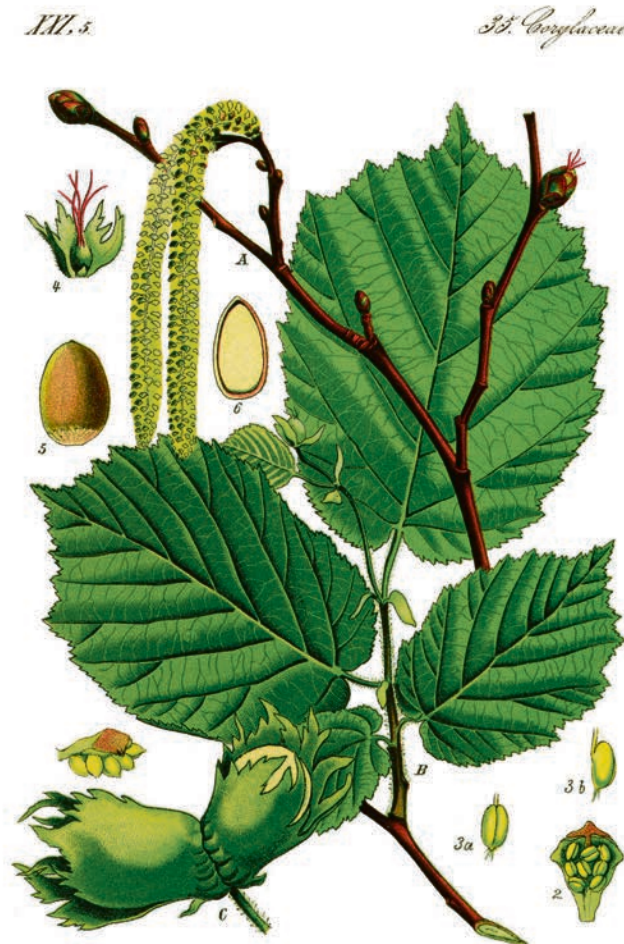
L'avellaner (llat., *Corylus avellana*; cast., *avellano*) és un arbre caducifoli que brota molt primerencament i fa uns penjolls anomenats popularment *el moc dels avellaners* que s'han de collir quan encara són plens de pol·len per tal d'usar-los per provocar la suor i eliminar les toxines en els estats gripals. L'escorça de l'avellaner, que és molt astringent, se solia usar per aturar les diarrees. Els antics frares oferiren aquesta descripció de l'avellaner: «Arbre que trau de l'arrel várias ramas rectas y flexibles; ab las fullas grans, rodonas y en figura de cor; las flors poch's vistosas y lo fruyt rodó de mitja polsada ab la molsa blanca, oliosa y de gust molt agradable» (T. A., *Receptari*, s. f). L'avellaner produeix les avellanes, que solen assolir la seva maduresa a darrers d'agost o primers de setembre, segons aquella dita popular: «Per Santa Magdalena, l'avellana és plena», és a dir, a partir del 22 de juliol. Les avellanes són olioses i molt nutritives, però no són recomanables als ancians ni a les persones amb la pressió arterial elevada. Tampoc se'n pot menjar de manera abusiva.

El cèlebre metge imperial i pontifici, D. Andrés de Laguna (†1560), i a propòsit de les virtuts remeieres de l'avellana, escriví que «las avellanas son dañosas, aunque majadas y bebidas con aguamiel sanan la tos antigua. Tostadas y comidas con un poco de pimienta maduran los catarros, y quemadas con todas sus cáscaras y majadas con grasa de oso, aplicadas, hacen renacer los cabellos» (*Acerca de la materia medicinal*, I, 142).

Hi ha una mena d'avellaners que són bords i que se solen plantar a guisa de tanca a la vora dels camps, fan molt poques avellanes, molt grosses i amb la closca molt dura. La «bullidura» d'aquesta closca d'avellana borda, quan encara és verda, és un potent diürètic molt apreciat en la medicina rural. Actualment, s'ha descobert que l'avellana aporta quantitats significatives de magnesi a l'organisme, de manera que la seva ingesta és molt útil per a la contracció muscular.

Els antics hortolans conventuals, a propòsit del conreu de l'avellaner escriviren que és un arbre que «requiere un clima templado y un terreno sustancioso, ligero y fresco,

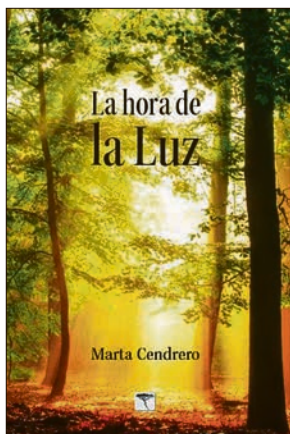
siéndole por lo regular los arcillosos muy fatales, pues atendiendo que sus raíces son muy flexibles, al encontrar resistencia en el terreno se doblan, no pudiendo por ello desarrollarse. [...]. Se acostumbra a podar el avellano cada tres años, consistiendo en limpiarle de la madera muerta y de las ramas tragonas» (*La Huerta de San Francisco*, 57-58). La fusta de l'avellaner, atesa la seva elasticitat, fou molt apreciada pels boters i cistellers. D'ací a quinze dies us parlaré, si Déu vol, de les propietats remeieres i gastronòmiques del tomàtec.

103. *Corylus Avellana* L. Gusselstraudy.

TRADICIONS REMEIERES

El «moc» dels avellaners

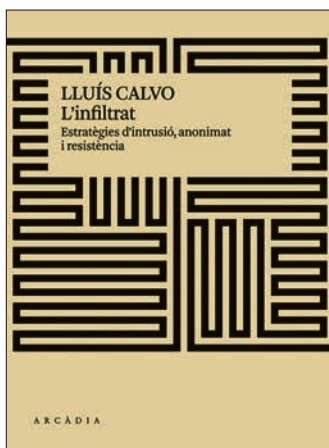

MARTA CENDRERO

La hora de la Luz
Tarannà, 2019, 204 pàg.

Qui no s'ha quedat mai fascinat per la llum? La llum és fonamental en la creació de la vida i en el seu manteniment, tant espiritualment com cel·lularment.

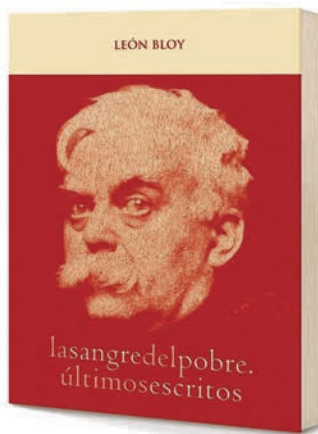
Aquest llibre és una oda a la llum, en agraïment a tot el que ens dona. Un compendi que demostra la influència que ha tingut i que té en totes les religions i creences.

LLUÍS CALVO

L'infiltrat
Estratègies d'intrusió, anònim i resistència. Arcàdia, 2019, 204 pàg.

La lluita social que es manifesta al carrer, en grup i a cara descoberta, no és l'única via per reivindicar una altra realitat o transformar-la. No hi ha acció política col·lectiva sense un veritable combat individual. Acompanyats de pensadors, escriptors i activistes, descobrirem noves maneres d'intervenir en l'àmbit públic des de la revolta personal.

LEÓN BLOY

La sangre del pobre
Últimos escritos
Editorial Nuevo Inicio, 2019, 401 pàg.

Aquest volum conté tres obres: *La sangre del pobre*, *Meditaciones de un solitario en 1916* i *En las tinieblas*. Aquesta última va ser pensada com a continuació de *Meditaciones de un solitario en 1916*, tot i que va quedar inacabada a causa de la mort de l'autor. Com a pròleg es presenta el text de George Bernanos, escrit el 1946 per al centenari del naixement de l'autor francès.

HELENA JANECZEK

La noia amb la Leica
Ed. 62, 2019, 348 pàg.

L'1 d'agost del 1937, una desfilarada plena de banderes vermelles creua París: és el seguici fúnebre que segueix Gerda Taro, la primera fotoreportera morta en un camp de batalla. Aquell any hauria fet vint-i-set anys.

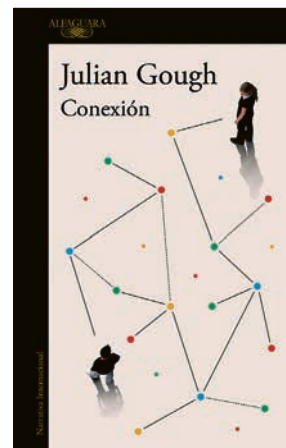
Aquesta novel·la explica la vida molt curta però intensa d'aquesta fotògrafa mítica. Premi Strega 2018 – Premi Bagutta 2018.

REBECCA NYE

La espiritualidad infantil
San Pablo, 2019, 149 pàg.

T'agradaria que els nens s'apropessin a l'espiritualitat cristiana de manera més profunda? Aquesta obra ofereix una introducció clara al tema de l'espiritualitat infantil: en què consisteix, per què és important conrear-la. Rebecca Nye, impulsora del reconegut mètode Godly Play al Regne Unit, combina teoria i consells pràctics útils.

JULIAN GOUGH

Conexión
Alfaguara, 2019, 546 pàg.

Una mare s'enfronta a l'adolescència del seu fill, autista i completament abstret dins d'un casc de realitat virtual que li permet viure una vida emocionant, però feta de vidre líquid. Situada en un futur proper (potser massa), aquesta història ens parla de la connexió més humana, la que uneix una mare amb el seu fill, i de les formes que té de trencar-se.

CRÍTICA DE CINEMA

MONTSERRAT CLAVERAS

Dra. en Història de l'Art i professora de Religió

CAFARNAÛM

DIRECCIÓ: Nadine Labaki

INTÈRPRETS: Zain Al Rafeea,

Yordanos Shiferaw, Boluwatife

Treasure Bankola

MÚSICA: Khaled Mouzanar

GÈNERE: Drama

126 minuts

El Líban

Una pel·lícula per canviar el món

En Zain, un nen d'uns 12 anys segons el parer d'un odontòleg que li mira la dentadura a la presó, però que n'aparenta menys per la seva mala nutrició, és portat per dos policies davant del jutge.

Així comença la pel·lícula; la següent escena deixa l'espectador perplex, estranyat. El jutge pregunta al nen per què és allà i ell respon amb contundència, amb seguretat, amb vehemència: «Vull denunciar els meus pares per haver-me donat la vida.»

La directora Nadine Labaki ens explica, a partir de diferents flash-backs, com la criatura ha arribat a aquesta situació.

En Zain viu en un pis petit i brut. El seu pare només jeu i beu i és la mare qui s'ocupa de la casa i dels molts marrecs que s'hi amunteguen i volten per allà. Un pis on hi ha molta violència, explotació, crits i misèria però ni una mica d'amor, de fraternitat, d'alegria. En Zain vol anar a l'escola però els pares no l'hi poden pagar (tampoc no saben, ni poden, valorar l'estudi i la formació), a més, necessiten que el fill treballi perquè aporti diners a casa. D'aquesta manera, treballa com pot i del que pot i, per aconseguir més diners, surt al carrer, on coneix la mala vida.

En Zain ajuda, sobretot, la seva germana, de la qual amaga que està

en edat de poder-se casar perquè els pares no la venguin a qualsevol que els la pagui bé. Malauradament, això no ho podrà evitar i, desesperat i enfadat, decideix marxar de casa. Ja no hi té ningú que se l'estimi.

Caminant, vagant sense rumb, arriba a un parc d'atraccions on coneix una noia, la Rahil, d' Etiòpia, que es desvia per aconseguir diners per poder-se pagar els papers que li donaran la legalitat. Mentrestant, ha d'amagar el seu nadó, perquè no l'hi prenguin. En Zain es queda amb ells i, amb ells, tasta la llar on es respira l'amor que sempre li ha mancat.

Un nou cop irromp en la vida d'en Zain quan la Rahil un bon dia no torna a casa. De sobte, es troba sol amb el bebè, enmig de la ciutat inhòspita. Tots dos sobreviuen gràcies a l'enginy del nen i, malgrat que el bebè és un llast, ell el cuida amb fermesa alhora que amb tendresa i estimació.

Els dos infants ens trenquen el cor perquè la misèria, la violència és més dura i fa més mal quan les víctimes són nens. Els cops que reben en la seva curta existència són els que el film vol mostrar. La directora vol donar visibilitat a qui no es veu, vol donar veu a qui no en té. I aconseguix que l'espectador reflexioni.

Amb tot, el film acaba amb un bri d'esperança.

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

JORDI LLISTERRI

Director de Catalunya Religió

La posició dels candidats

PARIS GRAU GARCERAN
JORDI ROIGÉ SOLÉ

Déu a Barcelona

«Sis alcaldables i el fet religiós»

Editorial Claret i Animaset, 2019,
124 pàg.

La religió s'ha convertit, possiblement, en un tabú: un tema desaparegut de l'esfera política. I quan apareix a l'esfera mediàtica és en forma de tòpic o escàndol. No hem d'oblidar que la societat catalana, en la seva majoria, es considera creient d'alguna de les confessions presents al territori.

Què pensen els candidats i candidates a l'alcaldia de Barcelona sobre les religions? Són favorables a la construcció de mesquites a la ciutat? Quin model d'integració proposen? El proper 26 de maig del 2019, els ciutadans de tot l'Estat estan cridats a les urnes per elegir els seus representants a la ciutat. Barcelona centra totes les mirades en els candidats que es presenten, així com en les propostes que cada un d'ells i elles puguin defensar.

Encara que la religió no serà, possiblement, un dels temes que estaran presents en el debat públic durant la campanya electoral, afecta tota la població, sigui creient o no.

En el llibre *Déu a Barcelona. Sis alcaldables i el fet religiós*, Paris Grau i Jordi Roigé han entrevistat Ada Colau, Joaquim Forn, Manuel Valls, Ernest Maragall, Jaume Collboni i Josep Bou per saber què pensen ells i ella sobre aquesta qüestió.

Els candidats i la candidata mostren una cara menys coneguda i més íntima: espiritualitat, religió, festes religioses, presència en celebracions religioses, etc. Però també parlen del paper que ha de tenir l'Església catòlica a Barcelona, així com la relació a establir des de l'Ajuntament, o de la necessitat o no de construir una gran mesquita a la Ciutat Comtal.

L'ésser humà és, per naturalesa, un ésser espiritual. Esperem que després de les entrevistes, els candidats també ho vegin així.

RAUXA

La màquina i el cor

De tan acostumats com hi estem, no hi parem esment: en el nostre món occidental tot funciona com un gran engranatge de rellotgeria. Vivim en una societat tecnològica altament complexa regida pel criteri de l'eficiència. Està tot tan perfeccionat, que quan la maquinària falla això es deu en tot cas a la desídia o a la malvolença dels responsables, però no pas a la imperfecció del sistema, que sembla haver adquirit vida pròpia. Si parem atenció i provem d'escoltar el cor del nostre món tan evolucionat no sentirem cap batec vital, sinó tan sols el silenci glacial del llenguatge binari, els electrons i els bits.

Immersos en la roda d'aquest engranatge gegantí, no ens en podem escapar. Si l'acceptem és només perquè constatem que, poc o molt, en traiem un profit i ens és útil per al dia a dia. Ara bé, si el nostre és un món sense ànima, aleshores, què impedeix a aquesta gran maquinària devorar-nos el dia que li convingui? Què ens assegura que els trens que avui ens porten de casa a la feina no ens duran demà amb la mateixa eficàcia a un lloc de destrucció i tenebra? Si això arriba a passar mai —i no seria la primera vegada— l'home poc hi podrà fer. Però si sap parar bé l'orella i escoltar més enllà del soroll de la màquina, sentirà un batec d'un cor alhora immens i proper que només sap parlar el llenguatge de l'amor. Si l'home arriba a compassar el propi cor amb el primer obtindrà la vida que, sense saber-ho, tan anhela.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Altres bisbats

NOVAHUMANITAS

El **cap de setmana 1 i 2 de juny**, a València, formació espiritual *Viure avui el meu baptisme* amb Josep Font (www.novahumanitas.org).

Barcelona

PARRÒQUIA PATRIARCA ABRAHAM

El **diumenge 19 de maig**, a les 18.00, concert del grup hindú Gouranga Bhajan i la Coral Sant Ignasi; el **disabte 25**, a les 20.00, missa amb la música de Cap a Déu en Mi (c/ Jaume Vicens Vives, 6 – Barcelona).

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dilluns 20 de maig**, a les 19.00, reflexió de l'actualitat cultural i religiosa amb Ferran Casas (c/ València, 244, 1r - Barcelona).

CARMELITES

El **dilluns 20 de maig**, a les 20.00, trobada del grup Carmel Ecumènic i Interreligiós als Carmelites de Badalona.

QUARTA HORA DELS DIMECRES

El **dimecres 22 de maig**, a les 12.10, fra Jacint Duran i Jaume Flaquer, s.j., parlen sobre *Cristianisme i islam. La visita de Francesc d'Assís al soldà d'Egipte (1219) i la declaració conjunta del papa Francesc i el gran imam d'Al-Azhar (2019)*. Ateneu Sant Pacià, c/ Diputació, 231 – Barcelona.

AMICS DELS GOIGS

El **dimecres 22 de maig**, a les 19.00, Joan Rosàs parla de *La creu de la parròquia de Sant Eugeni I, Papa, de Miquel Paton*. Parròquia de Sant Eugeni I Papa, c/ Borrell, 307, 2n 2a – Barcelona.

SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 25 de maig**, a les 10.00, recés de Pasqua *Déu compta amb tu* amb Conxa Adell (inscripcions: tel. 932 038 915).

DIA DEL MALALT

El **diumenge 26 de maig**, a les 12.00, eucaristia a la parròquia de Sant Pau del Camp (c/ Sant Pau del Camp, 101 - Barcelona).

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **diumenge 26 de maig**, a les 17.00, concert de piano dels alumnes de Jordina Vives Casaramona a favor de la Fundació Manos Providentes (c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona).

CAFÈ TEOLÒGIC

El **diumenge 26 de maig**, a les 19.30, *Pederàstia, societat i Església* amb Martín Rodríguez (fiscal superior del TSJC) i Josep Miró i Ardèvol (president d'e-Cristians) a la parròquia de la Concepció (c/ Roger de Llúria, 70 – Barcelona).

INTERIORITAT

Del **dilluns 1 de juliol al diumenge 7**, exercicis espirituals dirigits per Beatrice D'Cunha al Centre Francesc Palau (tel. 938 233 108).

Sant Feliu de Llobregat

MÚSICA I SILENCI

El **diumenge 26 de maig**, a les 16.30, peça per a violoncel (Mireia Peñalver) i electrònica (Jacob Erikson) al monestir de Sant Benet de Montserrat.

Tarragona

CATALONIA SACRA

El **dissabte 25 de maig**, conferència davant l'obra *El sepulcre de Joan d'Aragó de la catedral de Tarragona* amb Francesca Español (reserves@cataloniasacra.cat).

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 7 al 9 de juny**, celebració de la Pentecosta *L'alenada de l'Esperit* amb David Guindulain, s.j. (tel. 938 720 422).

COLÒNIES

Del **dilluns 1 de juliol al diumenge 7**, a la casa El Collell (l'Esquirol), colònies *Enlaira't!* per a nois i noies de 7 a 17 anys (www.jbvic.com).

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè l'Església a Àfrica sigui ferment d'unitat i signe d'esperança

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*

Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Pilarín Bayés, Joan Boronat, Fernando Chica, Montserrat Claveras, Agustí Codinach, Teresa Duch, Antonio Gil, Jaume González, Joan Guiteras, Jordi Llisterrí, Josep Maria Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Josep Perich, Armand Puig, Josep Oriol Pujol, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Valentí Serra, Lluís Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

JOAN ANDREU PARRA

Milagros Villamarín ha deixat una temporada la seva Huelva natal i la feina com a administrativa al servei andalús de Salut per incorporar-se a la Comissió Permanent de la GOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica) a Madrid. Des d'aquí, com a moviment evangelitzador en el món del treball, han decidit donar a conèixer la Doctrina Social de l'Església (DSE) per mitjà de 23 vídeos didàctics amb l'agència Cinco Panes. Es poden consultar a www.hoac.es/dsi.

La DSE, encara és un tresor per conèixer dins i fora de l'Església?

És una gran desconeguda, tot i que anem fent passes. El repte més gran és dur la DSE al dia a dia, que es conformi en criteris i elements que ens ajudin a construir una societat més d'acord amb l'Evangelí.

A les comunitats eclesials trobem persones que diuen que l'Església no ha de ficar-se en política. Què els diria?

La política forma part de la nostra dimensió humana fonamental. Som éssers socials que ens necessitem els uns als altres, per això és fonamental que ens ocupem d'organitzar la societat per al bé de tothom i no per al d'uns pocs. Em temo que les persones que opinen això tenen interessos que van contra el bé comú. Som responsables i els cristians hem de reclamar aquesta forma de participar en la societat.

«La política hauria de tenir com a centre la lluita contra l'empobriment», diuen als vídeos. Els empobrits són els grans absents de les polítiques?

Efectivament. Els empobrits són aquelles persones a les quals no se'ls permet viure amb dignitat; que, per exemple, no accedeixen a un lloc de feina o que malgrat que treballen necessiten el suport de la família o de Càritas. No hi ha dret que això continuï passant. Hi ha molt pocs programes polítics que parlin d'una feina decent per a tothom. I el nostre deure és exigir que aquestes persones hi siguin. Si no és així, la justícia i la dignitat de la persona no es donaran.

«Sense lluita per la justícia no hi ha amor, i sense amor no hi ha huma-

Milagros Villamarín, responsable de compromís i relacions internacionals de la GOAC

«És fonamental que organitzem la societat per al bé de tothom i no per al d'uns pocs»

nitat.» Podria ser una bona màxima per a un seguidor de Jesucrist?

Totalment; estem convençuts que aquesta política i organització de la nostra societat ha d'estar dirigida per l'amor concret a les persones concretes. Necessitem com l'aire que respirem la revolució de la misericòrdia, la cooperació dels uns amb els altres i no la competència de tots contra tots, que és el que genera aquest sistema i que ens destrueix.

«La lluita contra l'empobriment és incompatible amb el paternalisme i amb l'assistencialisme», diu. L'Església ho estem fent bé, en aquest sentit?

Càritas ha dedicat molt de temps a l'assistencialisme, perquè hi ha gent que no té res per menjar ni lloc on dormir, però és important

que s'hagi sumat a la iniciativa Església pel Treball Decent. Entenen que per superar la situació de precarietat és fonamental el treball digne. A més, les persones han de ser protagonistes del seu procés d'alliberament, les hem d'acompanyar els qui estem més ben situats i caminar plegats.

Ens costa veure la feina com una dimensió essencial de la persona, no només una variable econòmica. El neoliberalisme està guanyant el discurs?

Sí, d'aquí la nostra lluita. El neoliberalisme exigeix i necessita el subjecte del treball com una mercaderia, a disposició total. Així no és possible construir una família, criar fills, ni tan sols parella o una xarxa d'amics, la qual cosa va contra la dimensió fonamental de la persona.

VIATGES *El Corte Inglés*

TURISME RELIGIÓS

Pròximes peregrinacions

Roma

5 dies
Del 29 d'abril al 03 de maig 2019

985€

Extremadura

5 dies
Del 13 al 17 de maig 2019

550€

Andorra + Lourdes

7 dies
Del 27 de juny al 03 de juliol 2019

565€

Lisboa + Fátima + Porto

6 dies
Del 08 al 13 de juliol 2019

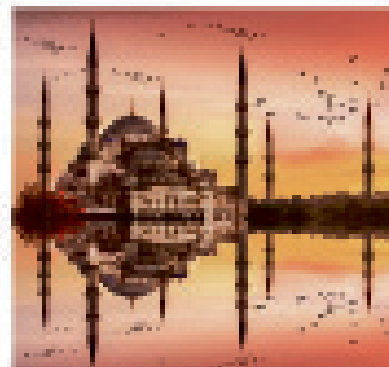
895€

Terra Santa

8 dies
Del 08 al 15 de juliol 2019

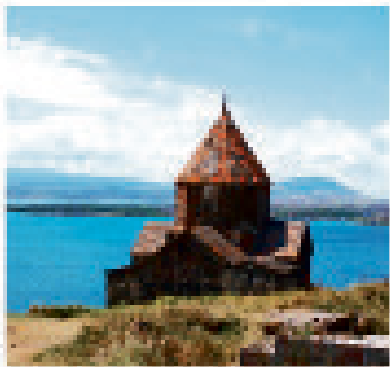
1.580€

Turquia - Petjades de Sant Pau

9 dies
Del 22 al 30 de juliol 2019

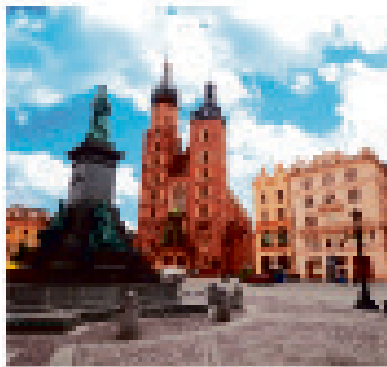
1.590€

Armènia

8 dies
Del 24 al 31 de juliol 2019

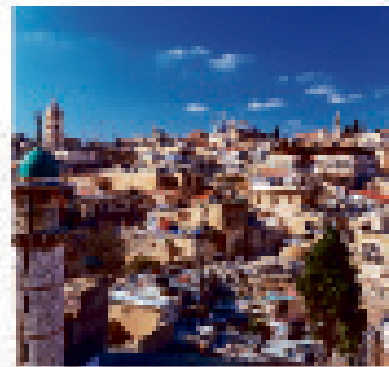
1.380€

Polònia - Petjades de Sant Pau

8 dies
Del 07 al 14 d'octubre 2019

1.455€

Terra Santa - Advent a Terra Santa

8 dies
Del 13 al 21 de desembre 2019

1.456€